

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2016 05 25
COM(2016) 283 final

2016/0148 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymo
užtikrinimą, bendradarbiavimo**

(Tekstas svarbus EEE)

{SWD(2016) 164 final}

{SWD(2016) 165 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą, bendradarbiavimo (Reglamentas dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje, toliau – BVAS reglamentas)¹ 21a straipsnyje nustatyta, kad Komisija įvertina šio reglamento veiksmingumą ir jame nustatytus veiklos mechanizmus, taip pat išsamiai išnagrinėja galimybę įtraukti į reglamento priedą papildomus vartotojų interesų apsaugos teisės aktus. Remdamasi šio vertinimo rezultatais Komisija, jei reikia, pateikia teisėkūros pasiūlymą dėl reglamento pakeitimo.

Komisija užbaigė 2012 m. pradėtą BVAS reglamento veikimo išorės vertinimą². Po to buvo surengtos viešos konsultacijos³ (2013–2014 m.), 2013 m. aukščiausiojo lygio susitikimas vartotojų klausimais⁴, pateiktos dvi dvimetės ataskaitos (2009 m.⁵ ir 2012 m.⁶) ir 2014 m. Komisijos ataskaita dėl BVAS reglamento taikymo⁷. 2015 m. baigtas poveikio vertinimas, atliktas siekiant įvertinti teisės akto pasiūlymo reikalingumą. Komisija taip pat užsakė teisinius ir ekonominius tyrimus⁸, kurie pagrįstų BVAS reglamento vertinimo išvadas. Vertinimą iš pradžių buvo numatyta užbaigti iki 2014 m. pabaigos, tačiau terminas buvo nukeltas, kad būtų atsižvelgta ir į dabartinės Komisijos politinius prioritetus.

2015 m. gegužės 6 d. priimtoje Bendrosios skaitmeninės rinkos strategijoje⁹ paskelbta, kad Komisija pateiks BVAS reglamento peržiūros pasiūlymą, kuriuo siekiama sukurti veiksmingesni nacionalinių institucijų, atsakingų už ES vartotojų teisės aktų vykdymo užtikrinimą, bendradarbiavimo mechanizmai. 2015 m. spalio 28 d. Komisijos priimtoje Bendrosios rinkos strategijoje¹⁰ dar kartą pažymėta, kad, peržiūredama BVAS reglamentą, Komisija pagerins nacionalinių valdžios institucijų atliekamą Sąjungos vartotojų teisės vykdymo užtikrinimą.

Pagal BVAS reglamento 21a straipsnį pateiktoje Komisijos ataskaitoje, atsižvelgiant į 2015 m. užbaigto poveikio vertinimo ataskaitą, pateikiami BVAS reglamento veiksmingumo ir jame nustatytų veiklos mechanizmų vertinimo rezultatai. Joje padaryta išvada, kad dabartinį reglamentą reikia pakeisti taip, kad jis leistų spręsti su skaitmenine ekonomika susijusias problemas ir būtų atsižvelgiama į tarpvalstybinės mažmeninės prekybos pokyčius ES. Ši Komisijos ataskaita priimama kartu su Komisijos reglamento, kuris pakeistų dabartinį BVAS reglamentą, pasiūlymu.

¹ 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą, bendradarbiavimo, OL L 364, 2004 12 9, p. 1 (konsoliduotoji versija). <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=celex:02004R2006-20130708>

² Vartotojų apsaugos reglamento išorės vertinimas, Vartotojų politikos vertinimo konsorciumo galutinė ataskaita, 2012 m. gruodžio 17 d. (toliau – Vertinimas).

http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/docs/cpc_regulation_inception_report_revised290212_en.pdf

³ Suinteresuotųjų subjektų atsakymų, pateiktų per viešas konsultacijas dėl Reglamento dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje (2006/2004/EB), santrauka.

<http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/cross->

[border_enforcement_cooperation/docs/140416_consultation_summary_report_final_en.pdf](http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/cross-border_enforcement_cooperation/docs/140416_consultation_summary_report_final_en.pdf)

⁴ http://ec.europa.eu/consumers/events/ecs_2013/report/Summitconclusions.pdf

⁵ Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 įgyvendinimo,

COM(2009) 336 *final*, 2009 7 7, http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/docs/Commission_report_lt.pdf

⁶ Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 taikymo,

COM(2012) 0100 *final*, 2012 3 12, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52012DC0100&from=LT>

⁷ COM (2014) 439 *final* http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/cross-border_enforcement_cooperation/docs/140701_commission_report_cpc_reg_en.pdf

⁸ Bus paskelbtas kartu su teisėkūros pasiūlymu.

⁹ COM (2015) 192 *final* <http://ec.europa.eu/priorities/digital-single-market/>

¹⁰ COM (2015) 550 *final* http://ec.europa.eu/growth/single-market/index_en.htm

Šis pasiūlymas dėl atnaujinto reglamento įtrauktas į 2016 m. Komisijos darbo programą¹¹ ir yra grindžiamas nuo 2007 m. BVAS tinklo kaupta bendradarbiavimo vykdymo užtikrinimo patirtimi. Šiame aiškinamajame memorandume nurodomos pasiūlymo priežastys, visų pirma aptariaami pagrindiniai jo elementai, ypač dėl siūlomų naujų bendradarbiavimo priemonių.

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

1.1. Politinės aplinkybės: poreikis sukurti oficialų tarpvalstybinio bendradarbiavimo vykdymo užtikrinimo srityje mechanizmą.

BVAS reglamentu suderintos teisės nuostatos dėl ES nacionalinių institucijų bendradarbiavimo¹², kad jų vykdymo užtikrinimo veiksmai atitiktų visus bendrosios rinkos aspektus¹³. Pagrindinis BVAS reglamento tikslas – nuosekliai užtikrinti priede išvardytų pagrindinių Sąjungos vartotojų teisės aktų¹⁴ vykdymą ir taip sukurti teisinį tikrumą bendrojoje rinkoje. Dabar taikomos nacionalinės priemonės, kuriomis užtikrinamas Sąjungos vartotojų teisės aktų vykdymas, tarpvalstybiniu požiūriu yra nepakankamos. Todėl veiksmingas tarpvalstybinis valdžios institucijų bendradarbiavimas visoje Sąjungoje yra be galo svarbus užtikrinant, kad neliktų teisinių spragų, kuriomis galėtų pasinaudoti nesąžiningi prekyautojai, taip pat teritorinių ir kitokių apribojimų, mažinančių kiekvienos valstybės narės vykdymo užtikrinimo pajėgumą.

Dabar tai įgyvendinama taikant įspėjimų ir savitarpio pagalbos mechanizmą¹⁵, kurį papildo būtiniausi įgaliojimai¹⁶, leidžiantys nacionalinėms valdžios institucijoms veiksmingai ir teisiškai pagrįstai bendradarbiauti tarpvalstybiniu lygmeniu. Dar yra mechanizmas, taikomas kovojant su neteisėta veikla, vykdoma daugiau kaip dviejose šalyse¹⁷, – pagal jį valstybės narės, padedamos Komisijos, kartu sprendžia bendro intereso klausimus.

1.2. BVAS reglamento vertinimas

2012 m. Komisija pasamdė rangovą, kuris atliko BVAS reglamento vertinimą¹⁸ ir padarė išvadą, kad BVAS reglamentas naudingas kompetentingoms institucijoms, vartotojams ir prekyautojams, o jo tikslai yra tinkami ir aktualūs¹⁹. Jame taip pat nurodyta, kad šie tikslai nebuvo iki galo pasiekti ir kad nebuvo išnaudotas visas Reglamento potencialas²⁰. Svarbiausios išvados²¹:

¹¹ COM(2015) 610.

¹² Tai taikytina ir EEE šalių institucijoms, nes BVAS reglamentas yra svarbus EEE.

¹³ Šis reglamentas – teisinis pagrindas papildyti nacionalines proceso teisės nuostatas, kad jas galima būtų taikyti ir tarpvalstybiniais atvejais, pavyzdžiui, kai vienoje valstybėje narėje įsisteigęs prekyautojas mėgina vykdyti neteisėtą veiklą kitos valstybės narės vartotojų atžvilgiu.

¹⁴ BVAS reglamento priede dabar nurodyta 18 įvairių vartotojų teisės aktų, o jei priimami nauji, pakeičiami ar panaikinami svarbūs teisės aktai, jis reguliariai atnaujinamas. Į šį sąrašą įtrauktos plačios taikymo srities direktyvos, pavyzdžiui, dėl nesąžiningos komercinės veiklos, nesąžiningų sutarčių sąlygų, vartotojų teisių, garantijų, elektroninės prekybos, alternatyvaus ginčų sprendimo, e. privatumo, taip pat konkrečioms sektoriams skirti teisės aktai dėl keleivių teisių ar vartojimo kreditų.

¹⁵ BVAS reglamento 6–8 straipsniai.

¹⁶ BVAS reglamento 4 straipsnio 6 dalis.

¹⁷ BVAS reglamento 9 straipsnis.

¹⁸ Vartotojų apsaugos reglamento išorės vertinimas, Vartotojų politikos vertinimo konsorciumo galutinė ataskaita, 2012 m. gruodžio 17 d.,

http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/docs/cpc_regulation_inception_report_revised290212_en.pdf

¹⁹ Vertinimo ataskaitos 8.2 skirsnis (p. 115).

²⁰ Vertinimo ataskaitos 8.3.4 skirsnis (p. 118).

²¹ Vertinimo ataskaitos 9 skirsnis (p. 121).

- **BVAS reglamento taikymo sritis.** Vertinimo ataskaitoje pasiūlyta išnagrinėti, ar nereiktų atnaujinti BVAS reglamento priedo, kad būtų užtikrintas sektorinių ir horizontaliųjų teisės aktų, išvardytų dabartiniame priede, derėjimas, visų pirma transporto ir finansinių paslaugų sektoriuose²².
- **Suvaržymai dėl skirtingų nacionalinių proceso teisės aktų ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimų.** Vertinimo ataskaitoje siūloma išnagrinėti galimybes BVAS reglamente nustatyti būtiniausius procesinius standartus ir išplėsti būtiniausias BVAS institucijų²³ tyrimo ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimus, o tai leistų įveikti tam tikrus sunkumus, mažinančius bendradarbiavimo veiksmingumą²⁴.
- **BVAS tinklo veikla ir bendri veiksmai bei Komisijos ir kitų subjektų vaidmuo.** Vertinimo ataskaitoje nurodyta, kad pagal dabartinį BVAS reglamentą visapusiškai kovoti su vienu metu keliose valstybėse narėse daromais pažeidimais neįmanoma²⁵. Joje nurodyta, kad BVAS tinklui būtina pateikti daugiau gairių, kaip geriau panaudoti ir koordinuoti bendrus vykdymo užtikrinimo veiksmus²⁶, taip pat patikslinti Komisijos vaidmenį²⁷ šiuose veiksmuose.

1.3. Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

BVAS reglamentu visoje ES buvo sugriežtintas vartotojų teisės aktų vykdymo užtikrinimas²⁸. Tačiau pagrindinėse vartotojų rinkose svarbiausių Sąjungos vartotojų teisės nuostatų nesilaikymo lygis vis dar išlieka aukštas. Dabartine sistema neužtikrinamas griežtas ir vienodas šių teisės aktų vykdymo užtikrinimas visoje Sąjungoje, o tai yra būtina norint išlaikyti dinamišką bendrąją skaitmeninę rinką.

Aukštas pagrindinių Sąjungos vartotojų apsaugos taisyklių nesilaikymo lygis

Iš to, kaip šiuo metu įmonės nevykdo Sąjungos vartotojų teisės aktų, matyti, kad vykdymo užtikrinimas nepatenkinamas. Koordinuoti elektroninės prekybos svetainių patikrinimai (angl. *sweeps*), kuriuos BVAS atlieka nuo 2007 m., rodo, kad pagrindinių vartotojų apsaugos taisyklių nesilaikymo lygis patikrintose rinkose siekia nuo 32 iki 69 proc.²⁹ Šiuos rezultatus patvirtina ir Europos vartotojų centrų duomenys: du trečdaliai iš 2014 m. gautų 37 000 fizinių asmenų skundų yra dėl pirkimo internetu užsienyje³⁰. Be to, kaip rodo atsargūs vertinimai remiantis penkių interneto sektorių (aprangos, elektroninių prietaisų, poilsio, vartojimo kreditų ir kelionių paketų) tipine grupe, 2014 m. Sąjungos vartotojų teisės aktų neatitiko 37 proc. ES elektroninės prekybos sandorių. Todėl vertinama, kad vien šiuose patikrintuose

²² Vertinimo ataskaitos 2 skirsnis (p. 40).

²³ Šiame tekste sąvokos BVAS institucijos ir kompetentingos institucijos naudojamos lygiaverčiai ir reiškia tą patį.

²⁴ Vertinimo ataskaitos 4 skirsnis (p. 58) ir 9.4 skirsnis (p. 121).

²⁵ Vertinimo ataskaitos 5.9 skirsnis (p. 94–95) ir 9.5 skirsnis (p. 122).

²⁶ Ten pat.

²⁷ Ten pat.

²⁸ Prie šio pasiūlymo pridedamos Komisijos ataskaitos, kurioje įvertintas Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 veiksmingumas, 1 skirsnis.

²⁹ Prie šio pasiūlymo pridedamos poveikio vertinimo ataskaitos 1.1 skirsnis; taip pat žr. BVAS patikrinimams (*sweeps*) skirtą svetainę http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/sweeps/index_en.htm

³⁰ 2005–2015 m. Europos vartotojų centrų tinklo dešimtmečio ataskaita: http://ec.europa.eu/consumers/solving_consumer_disputes/non-judicial_redress/ecc-net/docs/ecc_net_-_anniversary_report_2015_en.pdf. Šioje ataskaitoje pateikti duomenys rodo, kad esama įvairių problemų, kylančių kitose valstybėse perkantiems vartotojams. Penki dažniausi skundų pagrindai: nepristatyti produktai (15 proc. visų atvejų), produktai su trūkumais (11 proc.), problemos dėl sutarčių (10 proc.), užsakymo neatitinkančios prekės arba paslaugos (9 proc.) ir nesąžininga veikla (6 proc.).

sektoriuose internetu užsienyje perkantiems vartotojams kasmet padaroma maždaug 770 mln. EUR žalos³¹.

Todėl, siekiant pašalinti nustatytus BVAS reglamento trūkumus, reikalingas pasiūlymas dėl teisės akto. Bendras pasiūlymo tikslas – sukurti šiuolaikiškus, efektyvius ir veiksmingus BVAS mechanizmus, leisiančius sumažinti vartotojų patiriamą žalą dėl tarpvalstybinių ir plačiai paplitusių Sąjungos vartotojų teisės aktų pažeidimų. Visų pirma juo reikia pasiekti, kad mažėtų atvejų, kai nepasiseka nustatyti sunkių tarpvalstybinių ir plačiai paplitusių pažeidimų arba BVAS priemonės neleidžia su jais tinkamai kovoti, ir užtikrinti, kad kovos su šiais pažeidimais srityje vartotojų apsaugos institucijos pasiektų panašių rezultatų.

1.4. Derėjimas su kitomis šioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis

Komisija siūlo atnaujinti dabartinį BVAS reglamentą, t. y. užtikrinti aukštesnį suderinimo lygį, kuris leistų spręsti pirmiau nurodytas problemas ir padėtų bendrojoje rinkoje užtikrinti tarpvalstybinį Sąjungos vartotojų teisės aktų vykdymą.

Pasiūlyme toliau plėtojami dabartinio BVAS reglamento principai, taikytini srityse, kuriose reikia griežtesnio reglamentavimo dėl didėjančios pažeidimų bendrojoje rinkoje apimties ir masto, ypač interneto srityje. Viena iš tokių sričių – bendradarbiavimas kovojant su plačiai paplitusiais pažeidimais. Be kitų priemonių, siūloma bendra Sąjungos lygmens procedūra, taikoma kovojant su sunkiais ir pavojingais pažeidimais, kurie daromi bent trijose iš keturių valstybių narių, kartu sudarančių bent tris ketvirčius visų ES gyventojų. Pasiūlyme numatyta, kad Komisija priims sprendimą pradėti bendrą procedūrą ir privalės atlikti jos koordinatorės vaidmenį. Atitinkamoms valstybėms narėms taip pat bus privaloma dalyvauti vykdant šią bendrą priemonę.

Siūlomos priemonės yra svarbus žingsnis stiprinant bendradarbiavimą vykdymo užtikrinimo srityje, kad būtų efektyviai, veiksmingai ir proporcingai reaguojama į plačiai paplitusius pažeidimus, turinčius Sąjungos aspektą ir darančius didelę žalą vartotojams ir bendrajai rinkai.

Kadangi siūlomi pakeitimai yra daugialypiai, Komisija, vadovaudamasi geresnio reglamentavimo principais, siūlo pakeisti dabartinį BVAS reglamentą nauju reglamentu, kuriame šie pakeitimai būtų konsoliduoti.

1.5. Derėjimas su kitomis Sąjungos politikos priemonėmis

Šis pasiūlymas taip pat visapusiškai atitinka kitas galiojančias Sąjungos politikos priemones, įskaitant transporto sektorių, kur konkrečiuose teisės aktuose dėl keleivių teisių nustatytos taisyklės dėl kompensacijų vartotojams³². Jis papildo sektorinių priemonių, kurioms taikomas BVAS reglamentas, bendradarbiavimo nuostatas (dėl institucijų keitimosi informacija).

Pasiūlymas nedubliuoja šių Sąjungos teisės aktų sektorinių nuostatų. Dabar atitinkamuose sektoriuose galiojančios taisyklės dėl kompensacijų vartotojams bus taikomos ir BVAS srityje, visų pirma apskaičiuojant kompensacijos dydį (pvz., keleivinio oro transporto srityje). Pasiūlymas papildo šias nuostatas, nes jame nustatyti įgaliojimai ir bendradarbiavimo procedūros, skirtos kovai su Sąjungoje daromais ir plačiai paplitusiais pažeidimams.

³¹ Šis vertinimas atliktas taikant Jungtinėje Karalystėje sukurtą žalos vartotojams apskaičiavimo metodą. Jis grindžiamas 2014 m. atliktu 2 682 elektroninės prekybos svetainių, veikiančių minėtuose sektoriuose visose ES šalyse, patikrinimu. Daugiau informacijos apie tai pateikiama prie šio pasiūlymo pridedamos poveikio vertinimo ataskaitos IV priede (p. 82).

³² Pvz., 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 261/2004, nustatančio bendras kompensavimo ir pagalbos keleiviams taisyklės atsisakymo vežti ir skrydžių atšaukimo arba atidėjimo ilgam laikui atveju (OL L 46, 2004 2 17, p. 1), 7 straipsnis.

Reglamentas atitinka tarpvalstybinio bendradarbiavimo mechanizmus, nustatytus Mokėjimo sąskaitų direktyvoje ir Hipotekos kredito direktyvoje, kurių nuostatomis taikomas BVAS reglamentas. Kadangi dabar pagal šias direktyvas pažeidimams Sąjungoje jau taikomi bendradarbiavimo mechanizmai, III skyrius (savitarpio pagalbos mechanizmas) nebus taikomas šiose direktyvose nurodytiems Sąjungos lygmens pažeidimams. IV skyrius bus visapusiškai taikomas šiose direktyvose nurodytiems plačiai paplitusiems pažeidimams. Siekiant užtikrinti darnius finansinių paslaugų srities veiksmus, Europos bankininkystės institucija turėtų būti informuojama apie koordinuotas ir bendras priemones pagal Reglamento IV skyriaus I ir II skirsnius, jei jos susijusios su šiose dviejose direktyvose nurodytais pažeidimais (stebėtojos vaidmuo).

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

2.1. Teisinis pagrindas

Pasiūlymo teisinis pagrindas, kaip ir dabartinio BVAS reglamento atveju, – SESV 114 straipsnis. Pasiūlymu siekiama pašalinti konkurencijos iškraipymus ir vidaus rinkos kliūtis (SESV 26 straipsnis), taip pat išlaikyti tarpvalstybinio Sąjungos vartotojų teisės aktų vykdymo užtikrinimo efektyvumą ir veiksmingumą ir toliau jį didinti.

2.2. Subsidiarumo principas

Vartotojų apsauga priklauso Sąjungos ir valstybių narių pasidalijamajai kompetencijai. Pagal SESV 169 straipsnį Sąjunga padeda, be kita ko, saugoti vartotojų ekonominius interesus, taip pat remti jų teisę į informaciją ir švietimą siekiant apsaugoti savo interesus. Kadangi skaitmeninės technologijos nėra saistomos sienų, užtikrinant Sąjungos vartotojų teisės aktų vykdymą valdžios institucijoms kyla sunkumų, nes jų veiksmus varžo nacionalinės jurisdikcijos ribos. Tačiau prekyautojai internetu savo verslo modelius ir praktiką įgyvendina nepaisydami sienų – visoje Sąjungoje ir net visame pasaulyje.

Todėl norint visoje Sąjungoje nuosekliai užtikrinti vartotojų teisės aktų vykdymą ir veiksmingai kovoti su Sąjungos vartotojų teisės aktų pažeidimais, kurie yra daromi keliuose valstybėse narėse, reikia priimti suderintas teisės nuostatas vykdymo užtikrinimo veiklai koordinuoti. Jei nebūtų Sąjungos bendradarbiavimo sistemos, valstybės narės turėtų arba taikyti daug įvairių dvišalių susitarimų, arba vykdyti ilgas ir sudėtingas teismines ir konsulines keitimosi įrodymais ir dokumentais procedūras. Be to, teismo sprendimą dėl prekyautojo, veikiančio kitoje valstybėje narėje, ne visada būtų įmanoma įvykdyti. Dėl to tarpvalstybiniais atvejais vykdymo užtikrinimas būtų lėtas ir dažnai neveiksmingas, ir atsirastų daug vykdymo užtikrinimo vėlavimų ir spragų. Be to, tokia sistema galėtų paskatinti prekyautojus persikelti į kitą ES vietą siekiant išvengti tam tikrose valstybėse narėse priimtų sprendimų vykdymo. Tai pažeistų vienodų sąlygų pusiausvyrą, iškreiptų konkurenciją bendrojoje rinkoje ir sumažintų vartotojų pasitikėjimą tarpvalstybiniais sandoriais.

Visos šiame pasiūlyme numatytos priemonės būtų taikomos tarpvalstybiniais atvejais arba susidūrus su plačiai paplitusiais pažeidimais, apimančiais kelias valstybes nares. Vien valstybių narių veiksmais Sąjungos vartotojų teisės tarpvalstybinių problemų išspręsti neįmanoma. Pačios valstybės narės negali užtikrinti veiksmingo bendradarbiavimo ir vykdymo užtikrinimo veiklos koordinavimo. Jei pažeidimai apima kelias valstybes nares arba visą Sąjungą, ypač svarbu užtikrinti vykdymo užtikrinimo rezultatų nuoseklumą, nes šios priemonės grindžiamos Sąjungos vartotojų teisės aktais, kuriuose dažniausiai yra maksimalaus suderinimo nuostatų. Todėl, visų pirma tais atvejais, kurie yra svarbūs visai Sąjungai (plačiai paplitę Sąjungos lygmens pažeidimai, kurių padariniai juntami ne mažiau kaip 21 valstybėje narėje), Komisija turi geriausias sąlygas atlikti koordinatorės vaidmenį

atsižvelgiant į problemos rimtumą ir mastą, būtinybę koordinuoti įvairių institucijų veiksmus ir užtikrinti vartotojams ir prekyautojams nuoseklius rezultatus. Šiuo požiūriu Sąjungos lygmens veiksmai (palyginti su atskirų valstybių narių veiksmais) duotų akivaizdžios naudos, nes visiems šios srities subjektams būtų užtikrintas didesnis efektyvumas ir veiksmingumas.

Kita vertus, įvertinus subsidiarumo aspektus, pasiūlyme numatyta, kad jei pažeidimas neatitinka Sąjungos lygmens kriterijaus, šiuos bendrus veiksmus iš esmės koordinuotų valstybės narės. Vykdam tokius veiksmus Komisija galėtų dalyvauti kaip koordinatore, jei to reikėtų atsižvelgiant į pažeidimų rimtumą ir mastą.

Be to, panašiai kaip dabartiniame BVAS reglamente, pasiūlymas apima Sąjungos viduje daromus pažeidimus ir – tai naujas elementas – plačiai paplitusius pažeidimus, turinčius bendrų bruožų ir apimančius kelias arba visas valstybes nares. Jis nebūtų taikomas vidaus pažeidimams, kurie daromi tik vienoje valstybėje narėje.

Kompetentingų institucijų įgaliojimų derinimas pagal šį reglamentą taikytinas tik Sąjungoje daromiems ir plačiai paplitusiems pažeidimams, kai nacionalinėje teisėje nustatytų valdžios institucijų įgaliojimų dažniausiai panaudoti neįmanoma, nes jie taikytini tik vidaus situacijoms. Siūlomi būtiniausi įgaliojimai bendradarbiauti tarpvalstybinėse situacijose negali būti nustatyti atskirai kiekvienos valstybės narės, nes jurisdikcijos ribos neleistų jų panaudoti už savo šalies ribų, t. y. tuomet, kai pažeidžiami kitos valstybės narės vartotojų interesai. Todėl, pavyzdžiui, įrodymai, surinkti naudojantis vienos valstybės narės nacionaliniais įgaliojimais, negali būti panaudoti kitoje valstybėje narėje, nes ten būtų laikoma, kad jie nėra teisėtai surinkti toje valstybėje narėje. Dėl šios priežasties būtiniausi įgaliojimai, kurie bus pasitelkiami tarpvalstybinėse bylose, turi būti nustatyti Sąjungos lygmens teisės aktu, neturinčiu nacionalinės jurisdikcijos apribojimų. Šie atskirų valstybių narių vykdymo užtikrinimo veiksmų apribojimai dėl jurisdikcijos jau pripažinti dabartinio BVAS reglamento 2, 5, 6, 7 ir 18 konstatuojamosiose dalyse.

2.3. Proporcingumo principas

Šis pasiūlymas neturi poveikio valstybių narių kompetencijai vykdymo užtikrinimo srityje. Kai kurioms valstybėms narėms vis dėlto gali reikėti pritaikyti nacionalinius proceso teisės aktus, kad BVAS institucijos galėtų veiksmingai naudotis atnaujintais būtiniausiais įgaliojimais tarpvalstybiniu mastu, bendradarbiauti ir kovoti su Sąjungos viduje daromais ir plačiai paplitusiais pažeidimais.

Pasiūlyme, kaip ir dabartiniame BVAS reglamente, nustatyti bendri būtiniausi visų kompetentingų valstybių narių institucijų įgaliojimai kovos su Sąjungos viduje daromais ir plačiai paplitusiais pažeidimais srityje. Pasirinktas suderinimo lygis yra būtinas siekiant užtikrinti sklandų kompetentingų institucijų bendradarbiavimą ir keitimąsi įrodymais ir ištaisyti dabartinę padėtį, kai bendrojoje rinkoje negalima nuosekliai ir darniai užtikrinti tam tikrų Sąjungos vartotojų *acquis* dalių vykdymo, nes kai kurių valstybių narių kompetentingos institucijos neturi įgaliojimų, reikalingų tokiems pažeidimams ištirti ir vykdyti jų prevenciją. Tačiau pasiūlymu neviršijama to, kas būtina šiam tikslui pasiekti.

Taigi pasiūlymu bus pagerintas bendradarbiavimas vykdymo užtikrinimo srityje neuždedant neproporcingos ar pernelyg didelės naštos valstybių narių institucijoms.

2.4. Priemonės pasirinkimas

Kaip ir dabartinio BVAS reglamento atveju, vienintelė tinkama priemonė pirmiau nurodytiems tikslams pasiekti yra reglamentas. Direktyva ar pagrindų direktyva tikslai nebūtų

pasiekti, nes po perkėlimo į nacionalinę teisę jurisdikcijos apribojimai ir iš to kylantys jurisdikcijos konfliktai neišnyktų.

3. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTAISIAIS SUBJEKTAIS REZULTATAI, POVEIKIO VERTINIMAS IR BVAS VERTINIMO ATASKAITA

3.1. Konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais

2013 m. spalio mėn. – 2014 m. vasario mėn. vyko Komisijos surengtos viešos konsultacijos internetu³³, kuriose aptarta galima BVAS reglamento reforma³⁴. Suinteresuotųjų subjektų buvo paprašyta pateikti savo nuomonę, kaip būtų galima pagerinti BVAS reglamento veikimą ir veiksmingumą, visų pirma šiose trijose srityse: i) rinkos tendencijų ir pažeidimų nustatymo metodai; ii) poreikio suteikti vykdymo užtikrinimo institucijoms papildomų įgaliojimų bendradarbiavimo srityje ir nustatyti bendrus procesinius standartus; ir iii) ar, atsižvelgiant į ribotus valstybių biudžetus, Sąjungos lygmeniu koordinuotas vykdymo užtikrinimas padėtų veiksmingiau kovoti su plačiai paplitusiais Sąjungos vartotojų teisės aktų pažeidimais, nuo kurių nukenčia visos Europos vartotojai ir prekyautojai, ir jei padėtų, tai kaip.

Iš viso gauti 222 atsakymai, kurie iš esmės pakankamai atspindi visų suinteresuotųjų subjektų, tiesiogiai susijusių su BVAS reglamento peržiūra, interesus³⁵.

Visi suinteresuotieji subjektai (valdžios institucijos, vartotojų asociacijos, Europos vartotojų centrai, įmonės ir atskiri vartotojai) pritaria, kad reikia nustatyti papildomus būtiniausius įgaliojimus, visų pirma įgaliojimus tyrimų tikslais atlikti tikrinamuosius pirkimus; aiškiai apibrėžtus įgaliojimus (tam tikromis nustatytomis sąlygomis) viešai paskelbti pažeidimus darančius prekyautojus; įgaliojimus prašyti skirti baudas ir taip susigrąžinti neteisėtai gautą pelną ir įgaliojimus prašyti skirti laikinas apsaugos priemones, taikytinas iki visų procedūrų pabaigos. Šiuos įgaliojimus teigiamai vertina daugiau kaip 50 proc. kiekvienos suinteresuotųjų subjektų grupės atstovų³⁶.

Vartotojų žalos atlyginimo³⁷ priemonės visų pirma palaiko Vokietijos, Austrijos ir Jungtinės Karalystės valdžios institucijos. Kai kurios kitos valstybės narės (Rytų Europos šalys, Italija, Airija ir Liuksemburgas) mažiau linkusios joms pritarti, nes baiminasi, kad tokios priemonės gali valstybei daug kainuoti, o dar kitos šiuo klausimu laikosi neutralios pozicijos. Verslo asociacijos taip pat nelinkusios palaikyti šios priemonės³⁸. Tačiau vartotojų organizacijos tvirtai pritaria šios priemonės įvedimui (visos 34 per viešas konsultacijas atsakymus pateikusios asociacijos palaiko šią priemonę)³⁹.

³³ Be viešųjų konsultacijų, 2013–2015 m. Komisijos sukurtuose tinkluose vyko nuolatinės konsultacijos su vartotojų organizacijomis, tinklais ir aukšto lygio nacionalinių valdžios institucijų pareigūnais. Be to, surengti du valstybių narių ekspertų seminarai (2014 m. ir 2015 m.), kuriuose aptartos svarbiausios reglamento pakeitimų sritys. Tolesnės diskusijos vyko Europos vartotojų aukščiausiojo lygio susitikime (2013 m. kovo mėn. Briuselyje) ir 2014 m. liepos mėn. konferencijoje Romoje, kuriuose buvo kalbama apie vykdymo užtikrinimą, taip pat 2014 m. rugsėjo mėn. Konkurencingumo taryboje.

³⁴ Ataskaita, kurioje apžvelgiami suinteresuotųjų subjektų atsakymai, skelbiama čia http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/cross-border_enforcement_cooperation/docs/140416_consultation_summary_report_final_en.pdf

³⁵ Didžioji dauguma (83 proc.) suinteresuotųjų subjektų, susipažinusių su BVAS reglamentu, kaip antai valdžios institucijos, viešosios įstaigos ir vartotojų organizacijos, žr. konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais ataskaitos 2.3 skirsnį (p. 4).

³⁶ Duomenų išklotinė pagal respondentų tipus pateikiama ten pat, 5.1 skirsnis (p. 22).

³⁷ Ten pat, 5.2 skirsnis (p. 26–27).

³⁸ Ten pat.

³⁹ Ten pat.

Kalbant apie kovos su pažeidimais pagal BVAS reglamentą standartus, leisiančius įveikti dabartinius įvairių šalių nacionalinės proceso teisės skirtumus, 88 proc. respondentų palankiai vertina galimybę nustatyti bendrus procesinius kriterijus ar standartus⁴⁰. Sritys, kuriose tokių standartų nustatymas, respondentų nuomone, būtų ypač reikalinga (už kurių įvedimą pasisakė daugiau kaip 55 proc.): teismo sprendimo pripažinimo vykdytinu paskelbimas; galimybė susipažinti su dokumentais; įrodymų rinkimas; interneto svetainių tyrimas ir tyrimo rezultatų pripažinimas atitinkamoje kitos šalies institucijoje⁴¹.

Beveik visi respondentai (į šį klausimą atsakė 190) pripažino, kad kovai su plačiai paplitusiais pažeidimais reikia specialių veiksmų⁴². Daugiau nei pusė vykdymo užtikrinimo institucijų teigiamai vertintų bendrą ES procedūrą, skirtą kovai su tokiais pažeidimais; kitos institucijos iš esmės pripažįsta, kad norint veiksmingai kovoti su tokiais pažeidimais, reikalingas geresnis veiksmų koordinavimas⁴³. Verslo organizacijos pritaria, kad reikia plėsti vykdymo užtikrinimo veiklos koordinavimą Sąjungos lygmeniu, nes mato akivaizdžią „vieno langelio“ sistemos ir bendrų taisyklių naudą savo verslui⁴⁴. Vartotojų organizacijos taip pat tvirtai remia Sąjungos lygmens procedūrą, skirtą bendradarbiavimui vykdyto užtikrinimo klausimais⁴⁵.

Beveik visos vykdymo užtikrinimo institucijos iš esmės pritaria, kad reikia gerinti priežiūros mechanizmą⁴⁶. Be to, Europos vartotojų centrai (83 proc.), vartotojų organizacijos (75 proc.) ir įmonės (62 proc.) ragina suteikti joms daugiau galimybių daryti įtaką nustatant vykdymo užtikrinimo prioritetus ir pranešti apie pažeidimus taikant išpėjimo mechanizmą⁴⁷. Valdžios institucijos atsargiau vertina trečiųjų šalių dalyvavimą rinkos priežiūros mechanizme, nes baiminasi, kad tai gali pakenkti atliekamų tyrimų konfidencialumui⁴⁸.

Į šiuos rezultatus atsižvelgta rengiant pasiūlymą dėl BVAS reglamento pakeitimo.

3.2. Komisijos ataskaita pagal BVAS reglamento 21a straipsnį.

Pagal BVAS reglamento 21a straipsnį kartu su šiuo pasiūlymu Komisija priims ataskaitą, kurioje įvertinamas BVAS reglamento veiksmingumas. Ataskaitoje pateikiami peržiūros rezultatai ir patvirtinama, kad 2007 m. įgyvendinus BVAS reglamentą sukurta veiksmingų viešojo sektoriaus priemonių vartotojų kolektyviniams interesams visoje ES apsaugoti.

Ataskaitoje taip pat nurodomos bendradarbiavimo BVAS srityje problemos. Joje patvirtinama, kad pagrindinės problemos yra susijusios su BVAS veiklos mechanizmų veiksmingumo stoka, o tai jau buvo pabrėžta išorės vertinime. Ataskaitoje padaryta išvada, kad priedą reikia atnaujinti, išplečiant reglamento taikymo sritį ir įtraukiant į jį Sąjungos vartotojų apsaugos teisės aktus, kuriems dabar reglamentas netaikomas. Į BVAS reglamento priedą siūloma įtraukti šiuos Sąjungos teisės aktus: Hipotekos kredito direktyvą, Mokėjimo sąskaitų direktyvą, Geležinkelių keleivių teisių reglamentą, Reglamentą dėl neįgalių asmenų ir ribotos judėsenos asmenų teisių keliaujant oru, Oro susisieikimo paslaugų reglamento nuostatas dėl kainų ir Paslaugų direktyvos 20 straipsnį⁴⁹. Ataskaitoje pabrėžiama, kad reikia gerinti bendradarbiavimo BVAS vykdymo užtikrinimo srityje greitumą, lankstumą ir nuoseklumą ir taip sustiprinti vartotojų apsaugą, visų pirma interneto aplinkoje.

⁴⁰ Ten pat, 5.3 skirsnis (p. 27).

⁴¹ Ten pat, 5.7 schema (p. 32).

⁴² Ten pat, 6.2 skirsnis (p. 37).

⁴³ Ten pat, 6.5 ir 6.6 lentelės (p. 43–44).

⁴⁴ Ten pat, 6.5 schema (p. 38) ir 6.5 lentelė (p. 43).

⁴⁵ Ten pat, 6.5 schema (p. 38) ir 6.5 lentelė (p. 43).

⁴⁶ Ten pat, 4.2 lentelė (p. 15).

⁴⁷ Ten pat, 4.5 lentelė (p. 19).

⁴⁸ Ten pat, 4.6 lentelė (p. 20).

⁴⁹ Kartu su šiuo pasiūlymu priimtos vertinimo ataskaitos 3 skirsnis.

3.3. Poveikio vertinimas

Komisijos parengtoje poveikio vertinimo ataskaitoje aptariami svarbiausi šio pasiūlymo aspektai. 2015 m. lapkričio mėn. Komisijos Reglamentavimo patikros valdyba pateikė palankią nuomonę ir išreiškė tam tikrų pastabų, į kurias buvo deramai atsižvelgta⁵⁰.

Išnagrinėtos penkios politikos galimybės. Pasirinkta galimybė – peržiūrėti BVAS reglamentą, išplečiant jo taikymo sritį ir padidinant jo veiksmingumą⁵¹. Tokia politikos galimybė įgyvendinama šiuo pasiūlymu. Nors pasirinktos galimybės įgyvendinimo sąnaudos būtų didesnės nei nieko nekeičiant ar taikant švelnesnes priemones (1 ir 2 galimybės), ji leis pasiekti visus politikos tikslus pagrįstomis nacionalinių institucijų ir Komisijos sąnaudomis, ypač palyginti su 4 ir 5 politikos galimybėmis. Jos laikantis, bus pagerinti viešieji veiksmai Sąjungos tarpvalstybinės mažmeninės prekybos rinkoje ir jos valdymas, rinka taps teisingesne ir skaidresne prekiautojams ir vartotojams. Sumažės viešųjų veiksmų sąnaudos ir sandorių kaina ekonomikos veikėjams. Tai padidins bendrą Sąjungos ekonomikos konkurencingumą.

Šiuo pasiūlymu nepakeičiama valstybių narių kompetencija vykdymo užtikrinimo srityje. Valstybės narės ir toliau bus atsakingos už savo institucinę sąrangą ir BVAS institucijos ir kitų įstaigų paskyrimą pagal BVAS reglamentą.

Kas pajus pasiūlymo poveikį ir kokią

Vartotojai, įsigyjantys prekių ir paslaugų užsienyje tiek tiesiogiai, tiek internetu, pajus pasiūlymo poveikį, nes jo tikslas – gerinti jų apsaugą tokiose rinkose. Pasiūlymu bus iš dalies pašalinta žalos, kurią vartotojai gali patirti, rizika, pvz., kai užsienyje įsigytos prekės nepristatomos, jiems pateikiama klaidinanti informacija apie mokėjimo sąlygas arba pinigai nurašomi nuo sąskaitos pagal numatytuosius nustatymus be aiškaus jų sutikimo. Vartotojams bus naudinga griežtesnė apsauga tarpvalstybinės prekybos srityje, ypač perkant internetu. Per poveikio vertinimą ištyrus penkias interneto rinkas nustatyta, kad 10 punktų sumažinus 37 proc. lygio teisės aktų nesilaikymą, kasmetinius nuostolius galima sumažinti nuo apskaičiuotų 770 mln. EUR iki apytikriai 539 EUR, t. y., 30 proc.⁵² Nauji BVAS kovos su plačiai paplitusiais pažeidimais veiksmai gali gerokai sumažinti visos ES vartotojų patiriamą žalą. Nors tikrasis kiekvieno veiksmo poveikis mažinant žalą vartotojams priklausys nuo konkrečių kiekvieno atvejo aplinkybių, įvertinta, kad, pavyzdžiui, dėl koordinuotų BVAS veiksmų kovojant su klaidinančia programėlių papildinių rinkodara vartotojų patiriama žala sumažinta 68 mln. EUR⁵³.

Vartotojų interesų atstovai ir Europos vartotojų centrai (Europos vartotojų centrų tinklas) gali turėti vertingos informacijos ir patirties, tačiau šiuo metu sistemingai neteikia šių duomenų BVAS institucijoms. Naujajame reglamente jie bus raginami tai daryti. Tai padėtų BVAS institucijoms nustatyti prioritetines veiklos Sąjungoje sritis arba įspėti BVAS institucijas apie naujus tarpvalstybinius arba plačiai paplitusius pažeidimus.

BVAS institucijos ir bendros ryšių palaikymo tarnybos. Šiuo metu jos patiria daugiau administracinių išlaidų dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo neveiksmingumo (pvz., didesnės tyrimo išlaidos). Pagerinus vykdymo užtikrinimo veiklos koordinavimą, nacionalinėms valdžios institucijoms nebereikėtų dubliuoti tų pačių veiksmų. Pirmiausia lėšų būtų sutaupyta sutelktomis jėgomis kovojant su paplitusiais pažeidimais: pavyzdžiui, vietoj 28 nacionalinių veiksmų galėtų būti vykdomas vienas bendras veiksmas, ir dėl to grynų lėšų galėtų būti sutaupyta nuo apytikriai 180 000 EUR (jei suderintas veiksmas sėkmingas) iki 815 000 EUR

⁵⁰ Poveikio vertinimo ataskaitos 9.5 skirsnis.

⁵¹ Poveikio vertinimo ataskaitos 4–5 skirsniai.

⁵² Žr. poveikio vertinimo ataskaitos IV priedo 12.2 skirsnį.

⁵³ Žr. poveikio vertinimo ataskaitos 9 langelyje pateiktą pavyzdį.

(jei veiksmas nesėkmingas)⁵⁴. Kai kurioms valstybėms narėms gali reikėti pritaikyti nacionalinės teisės aktus, kad suteiktų kompetentingoms institucijoms galimybę be apribojimų panaudoti kitų BVAS institucijų surinktus įrodymus ar atliktų tyrimų rezultatus ir užtikrintų, kad papildomais būtiniausiais įgaliojimais bendradarbiauti tarpvalstybinėse bylose būtų veiksmingai naudojamas pagal nacionalinės proceso teisės nuostatas. Vidutinės trukmės laikotarpiu būtų sutaupyta suma, kuri viršytų priderinimo sąnaudų sumą.

Ekonominės veiklos vykdytojai. Gamintojai, prekyautojai, pardavėjai, elektroninės prekyvietės, tarpininkai, ypač veikiantys daugiau nei vienoje valstybėje narėje internete ir tiesiogiai, patiria netikrumą ir didesnių išlaidų dėl to, kad ES taikomos 28 sudėtingos ir įvairios vykdymo užtikrinimo sistemos. Dėl skirtingų valstybėse narėse taikomų vykdymo užtikrinimo metodų šiems prekyautojams reikia išmanyti kiekvienos šių sistemų teisinius reikalavimus. Be to, nuo nesažiningos konkurencijos su reikalavimų nesilaikančiais prekyautojais, sukūrusiais verslo modelius, kurie leidžia apeiti įstatymus ir pakenkti kitos šalies vartotojams, nukenčia visi kiti prekyautojai. Pasiūlymas padidins teisinį tikrumą įmonėms, o nuoseklesnis ir darnesnis tarpvalstybinis vykdymo užtikrinimas skatins teisėtai veikiančių prekyautojų konkurencingumą ir geriau užtikrins vienodos veiklos sąlygas bendrojoje rinkoje. Verslo sektoriui pasiūlymu nenustatoma jokių naujų teisinių įpareigojimų.

Kovai su plačiai paplitusiais pažeidimais, kurie kenkia vartotojams visoje Sąjungoje, reikia tvirtų ir nuoseklių ES veiksmų. BVAS tinkle sustiprės **Komisijos vaidmuo**, visų pirma koordinuojant priemones kovai su plačiai paplitusiais pažeidimais, atitinkančiais Sąjungos masto kriterijų.

3.4. Pagrindinės teisės

Pasiūlymas turės teigiamą poveikį pagrindinėms teisėms, nes bus sustiprintos vartotojų teisės, visų pirma visoje Sąjungoje užtikrinant sąžiningą ir atvirą prieigą prie prekių ir paslaugų. Pagal Pagrindinių teisių chartijos 52 straipsnį bet koks naudojimosi pagrindinėmis teisėmis apribojimas turi būti pagrįstas proporcingumo ir būtinumo principais, ir turi būti užtikrintos veiksmingos teisių gynimo priemonės nacionaliniuose teismuose. Įmonėms, kurių atžvilgiu gali būti vykdomi kompetentingų institucijų veiksmai pagal BVAS reglamento IV skyrių, Reglamentu taip pat bus užtikrintas tinkamas procesas, skaidrumas ir teisė į gynybą.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Įvertinta, kad kasmet bus vykdomi maždaug keturi bendri veiksmai kovojant su Sąjungos mastu plačiai paplitusiais pažeidimais. Tai bus papildomas darbo krūvis Komisijai – manoma, kad prireiks dviejų visą darbo dieną dirbančių darbuotojų⁵⁵ šiems bendriems veiksmams koordinuoti⁵⁶. Šie ištekliai bus gauti perskirsčius ir naujai apmokius esamus darbuotojus. Be

⁵⁴ Poveikio vertinimo ataskaitos VI priedas.

⁵⁵ Kad vykdymo užtikrinimo veiksmams reikės dviejų visą darbo dieną dirbančių darbuotojų, įvertinta remiantis dabartiniais naujos vykdymo užtikrinimo koordinavimo procedūros inicijavimo kriterijais, nustatytais remiantis patirtimi, įgyta ankstesniuose koordinuoto vykdymo užtikrinimo veiksmuose dėl automobilių nuomos ir programėlių papildinių pirkimo. Siūloma riba yra pakankamai aukšta ir turėtų užtikrinti, kad labai sunkių ir plačiai paplitusių pažeidimų atveju būtų inicijuojamas ES lygmens koordinavimas, be to, ji pakankamai lanksti, kad svarbūs prioritetiniai atvejai nebūtų ignoruojami, net jei nesilaikoma kiekybinių kriterijų.

⁵⁶ Šiuo metu įvertinta, kad koordinuotų vykdymo užtikrinimo veiksmų sąnaudos būtų maždaug 37,8 proc. VDDE (VDDE – visos darbo dienos ekvivalentas, lygus vieno darbuotojo, dirbančio visą darbo dieną, 220 darbo dienų per metus), t. y. 50 000 EUR vienam veiksmui; tačiau pagal naująją procedūrą Komisija turės aktyviau dalyvauti koordinuojant veiksmus ir stebint jų rezultatus, todėl numatoma, kad kiekvieno veiksmo sąnaudos bus truputį didesnės. Vidutinės Komisijos pareigūno darbo išlaidos per metus yra 132 000 EUR (2014 m. birželio 26 d. Biudžeto GD duomenimis).

to, Komisija patirs papildomų išlaidų stebėdama, kaip veikia savitarpio pagalbos ir įspėjimo mechanizmai⁵⁷. Iš viso Komisijos papildomos išlaidos, susijusios su jos sustiprintu koordinatore ir stebėtojos vaidmeniu, turėtų būti mažesnės kaip 300 000 EUR per metus ir bus padengtos perskirsčius vidaus išteklius.

Taigi poveikis biudžetui jau numatytas dabartinėje 2014–2020 m. vartotojų programoje⁵⁸ ir atitinka daugiamečią finansinę programą. Išsami informacija pateikiama prie šio pasiūlymo pridedamoje finansinėje pažymoje.

5. KITI ELEMENTAI

5.1. Įsigaliojimas ir BVAS duomenų bazė

Pasiūlyme numatyta atidėti reglamento įsigaliojimą iki vieno metų tam, kad valstybės narės, kompetentingos institucijos ir Europos Komisijos galėtų imtis būtinų praktinių priemonių ir teisės aktų pakeitimų. Atsižvelgiant į šiuo pasiūlymu numatytus pakeitimus, dabar taikomas įgyvendinimo priemonės⁵⁹ reikės pakeisti. Atsižvelgiant į šiuo pasiūlymu numatytus pakeitimus, BVAS duomenų bazė ir keitimosi informacija sistema turės būti iš dalies pakeistos.

5.2. Pagrindinių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

Pasiūlymą sudaro 8 skyriai, kuriuose išdėstyti 53 straipsniai, ir vienas priedas.

I skyrius. Įvadinės nuostatos

Šiame skyriuje apibrėžiama taikymo sritis ir reglamente vartojamos pagrindinės sąvokos. Jame, palyginti su dabartiniu reglamentu, sąvokų apibrėžtys atnaujinamos siekiant atsižvelgti į reglamento taikymo srities išplėtimą įtraukiant plačiai paplitusius pažeidimus ir nutrauktus pažeidimus (trumpalaikiai pažeidimai, nutraukti dar prieš tai, kai atsirado galimybė imtis vykdymo užtikrinimo priemonių, tačiau galintys padaryti žalą vartotojams vėliau, pvz., trumpalaikės klaidinančios reklamos internetu).

Siekiant užtikrinti darnų ir nuoseklų vykdymo užtikrinimą nutrauktų pažeidimų atveju ir teisinį tikrumą tarpvalstybiniais atvejais reglamentu nustatomas sankcijų taikymo senaties terminas (penkeri metai nuo tokių pažeidimų pabaigos) ir senaties termino skaičiavimo ir sustabdymo taisyklės.

II skyrius. Kompetentingos institucijos ir jų įgaliojimai

Šiame skyriuje nustatoma, kaip, taikant šį reglamentą, paskiriamos kompetentingos institucijos ir bendros ryšių palaikymo tarnybos. Jame išaiškinamas naujas bendrų ryšių

⁵⁷ Remiantis panašia ES institucijų naudojama RAPEX duomenų baze, skirta įspėjimams apie gaminių saugą, išlaidos atitiktų maždaug 20 proc. VDDE, t. y. maždaug 27 000 EUR per metus, ir galėtų būti padengtos perskirsčius ir naujai apmokius esamus darbuotojus.

⁵⁸ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 254/2014 dėl daugiamečios vartotojų 2014–2020 m. programos, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1926/2006/EB (OL L 84, 2014 3 20, p. 42–56).

⁵⁹ Komisijos sprendimas 2007/76/EB, įgyvendinantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą, bendradarbiavimo (OL C(2008) 987), <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:089:0026:0028:LT:PDF>, iš dalies pakeistas 2011 m. kovo 1 d. Komisijos sprendimu Nr. 2011/141/EB (OL (2011) 1165), <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32011D0141&from=LT>.

palaikymo tarnybų vaidmuo. Valstybės narės skatinamos užtikrinti sklandų teisėsaugos tarnybų tinklo bendradarbiavimą savo teritorijose. Skyriuje reikalaujama, kad valstybės narės užtikrintų, jog kitos nacionalinės valdžios institucijos remtų kompetentingų institucijų veiklą, kadangi tai, visų pirma, svarbu tada, kai pažeidimui nutraukti būtina imtis baudžiamųjų priemonių.

Šiame skyriuje taip pat nustatyti bendradarbiavimui plėtoti ir Sąjungos vartotojų *acquis* vykdymui tarpvalstybiniais atvejais užtikrinti reikalingi būtiniausi kompetentingų institucijų įgaliojimai. Palyginti su dabartiniu reglamentu, nustatyta papildomų būtiniausių įgaliojimų, pavyzdžiui, įgaliojimai taikyti kontrolinį pirkimą, priimti laikinąsias apsaugos priemonės, blokuoti interneto svetaines, skirti sankcijas ir užtikrinti žalos vartotojams atlyginimą tarpvalstybiniais atvejais. Kai kurie dabartiniai būtiniausi įgaliojimai buvo patikslinti siekiant suvienodinti jų aprėptį ir taikymą valstybėse narėse, pvz., įgaliojimas prašyti pateikti informaciją ir dokumentus arba atlikti patikrinimus vietoje. Valstybėms narėms palikta galimybė nuspręsti, ar kompetentingos institucijos būtiniausiais įgaliojimais naudosis tiesiogiai, ar kreipdamosi į teismus.

III skyrius. Savitarpio pagalbos mechanizmas

Savitarpio pagalbos mechanizmą sudaro dvi priemonės: prašymai pateikti informaciją, kuriais remdamosi kompetentingos institucijos gali gauti informacijos ir įrodymų iš kitų valstybių, ir prašymai imtis vykdymo užtikrinimo priemonių, kuriais remdamosi viena kompetentinga institucija gali paprašyti kitos valstybės narės kompetentingos institucijos imtis vykdymo užtikrinimo priemonių.

Savitarpio pagalbos mechanizmas naudojamas kovai su pažeidimais Sąjungoje, kurie kenkia vartotojams vienoje valstybėje narėje, tačiau yra tarpvalstybinio pobūdžio (pvz., pažeidimą darantis pardavėjas yra kitoje valstybėje narėje). Reglamente yra nauja nuostata, kad prašomoji institucija privalo atsakyti į savitarpio pagalbos prašymą iki įgyvendinimo priemonėse nustatyto termino. Be reglamente nustatytų įgaliojimų prašomoji institucija gali naudotis kitais pagal nacionalinę teisę suteiktais įgaliojimais nutraukti pažeidimą. Kai pateikiamas savitarpio pagalbos prašymas, prašomoji institucija veikia prašančiosios institucijos valstybės narės, kaip ir savo šalies, vartotojų vardu.

Kad valstybės narės, kurių teisės aktų vykdymo užtikrinimo sistemose dalyvauja vartotojų organizacijos, galėtų pasinaudoti visomis savitarpio pagalbos mechanizmo galimybėmis, reglamente apibrėžiamas paskirtųjų institucijų, kurioms kompetentingos institucijos gali nurodyti nutraukti pažeidimą arba gauti reikiamus įrodymus, vaidmuo. Savitarpio pagalbos mechanizmas gali būti naudojamas imantis veiksmų prieš plačiai paplitusius pažeidimus (IV skyrius), visų pirma tais atvejais, kai įrodymai yra kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje daromas plačiai paplitęs pažeidimo.

Šiuo reglamentu dar sustiprinamas mechanizmas, padedantis išspręsti kompetentingų institucijų nesutarimus dėl savitarpio pagalbos mechanizmo. Komisijos vaidmuo taikant savitarpio pagalbos mechanizmą sustiprinamas nustatant sistemingą stebėseną, kompetentingų institucijų konsultavimą ir galimybę priimti nuomones kompetentingų institucijų prašymu arba savo iniciatyva.

IV skyrius. Suderintos priežiūros, tyrimo ir vykdymo užtikrinimo mechanizmas, taikomas plačiai paplitusiems pažeidimams

Šiame skyriuje nustatomos kovos su plačiai paplitusiais pažeidimais priemonės. Prie jų priskiriami suderinti veiksmai (I skirsnis), bendri veiksmai prieš plačiai paplitusius Sąjungos masto pažeidimus (II skirsnis) ir suderinti vartotojų rinkų patikrinimai (32 straipsnis).

I skirsnis

Suderinti veiksmai prieš plačiai paplitusius pažeidimus, kurie neatitinka Sąjungos masto kriterijaus, yra lanksti priemonė, leidžianti kompetentingoms institucijoms pasirinkti patį tinkamiausią iš reglamente nustatytų būdų, kaip kovoti su plačiai paplitusiu pažeidimu. Šiuos veiksmus iš esmės turėtų koordinuoti kompetentingos institucijos. Komisija gali imtis koordinavimo vaidmens tik tuo atveju, kai tai būtina, atsižvelgiant į pažeidimo mastą, arba kai pažeidimas gali padaryti didelę žalą kolektyviniams vartotojų interesams.

Šiame skirsnyje išdėstomos suderinto tyrimo ir vykdymo užtikrinimo priemonių taikymo galimybės. Prireikus tam tikro atvejo suderinto tyrimo ir vertinimo išvados būtų pateiktos bendroje pozicijoje. Siekdamas užtikrinti atitiktį Sąjungos vartotojų teisei, kompetentingos institucijos gali įgalioti kurią nors vieną instituciją imtis vykdymo užtikrinimo priemonių kitų valstybių narių, kuriose daromas pažeidimas, vartotojų vardu. Kompetentingos institucijos taip pat gali veikti vienu metu visose arba keliose susijusiose valstybėse narėse.

Nors deleguoti dalyvavimo suderintuose veiksmuose negalima paskirtosioms institucijoms, vykstant suderintiems veiksmams, joms gali būti nurodyta imtis tolesnių vykdymo užtikrinimo priemonių. Tačiau tai įmanoma tik tuo atveju, jei kita kompetentinga institucija sutinka ir jei ji patikinama, kad bus paisoma profesinių ir komercinių paslapčių taisyklių pagal šį reglamentą.

II skirsnis

Šiame skyriuje nustatoma nauja priemonė kovai su Sąjungos masto pažeidimais, kurie gali padaryti žalos vartotojams didelėje Sąjungos teritorijos dalyje. Jame pateikiami kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kurie pažeidimai yra Sąjungos masto. Mastas nustatomas pagal du kriterijus – susijusių šalių ir gyventojų skaičių, ir abu kriterijai turi būti įvykdyti.

Komisija nustato, ar Sąjungos masto kriterijai yra įvykdyti, ir priima sprendimą inicijuoti bendrus veiksmus. Ji taip pat privalo koordinuoti tyrimus ir kitas priemones, kurių valstybės narės turi imtis siekdamas nutraukti pažeidimą. Bendruose veiksmuose privalo dalyvauti valstybių narių, kuriose daromas pažeidimas, kompetentingos institucijos. Šiame skirsnyje taip pat nurodomos priežastys, dėl kurių kompetentingos institucijos gali atsisakyti dalyvauti bendruose veiksmuose. Komisija priima sprendimą užbaigti veiksmus, kai jiems užbaigti būtinos sąlygos yra įvykdytos.

Pagrindinis bendrų veiksmų dokumentas yra susijusių kompetentingų institucijų bendra pozicija, kurioje pateikiamos tyrimo išvados. Bendra pozicija turėtų būti pateikta pažeidimą padariusiam prekiautojui ir jam turėtų būti suteikta galimybė būti išklausytam bendros pozicijos klausimais.

Pagrindinis bendrų veiksmų tikslas yra nutraukti pažeidimą ir prireikus užtikrinti žalos atlyginimą vartotojams pažeidimą padariusiam prekiautojui prisiimant išipareigojimus. Jeigu mažai tikėtina, kad bus prisiimti išipareigojimai (pvz., pažeidimus padarė nesąžiningi prekiautojai), kompetentingos institucijos gali pereiti tiesiogiai prie pažeidimui nutraukti būtinų vykdymo užtikrinimo priemonių taikymo. Ši galimybė turi būti suteikta kompetentingoms institucijoms tam, kad prekiautojai nepiktnaudžiautų procedūra siekdami išvengti vykdymo užtikrinimo.

Kai reikia imtis tolesnių priemonių, susijusių su vykdymo užtikrinimu, kompetentingos institucijos turėtų pasirinkti vieną kompetentingą instituciją, kuri yra tinkamiausia imtis vykdymo užtikrinimo priemonių ir nutraukti pažeidimą. Kompetentingų institucijų susitarimas, kuriuo viena kompetentinga institucija įgaliojama veikti kitų vardu, suteikia jai teisę veikti visų tų valstybių narių, kaip ir savo šalies, vartotojų vardu. Be to, prireikus kompetentingos institucijos gali imtis vykdymo užtikrinimo priemonių vienu metu.

III skirsnis

Šiame skirsnyje išdėstytos bendrosios nuostatos dėl suderintų veiksmų ir bendrų veiksmų, kaip antai dėl prekyautojų teisės būti išklausytiems, dėl taikymo procedūrų, koordinatoriaus vaidmens, sprendimų priėmimo ir kalbų vartojimo tvarkos. Be to, nustatomas naujas suderintų vartotojų rinkų patikrinimų teisinis pagrindas.

V skyrius. Priežiūros mechanizmas

Naujasis priežiūros mechanizmas pakeis dabartinį įspėjimų pagal BVAS sistemą mechanizmą. Į jį traukiami įspėjimai pagal dabartinį BVAS reglamentą, taip pat platesnis keitimasis plačiai paplitusiems pažeidimams laiku nustatyti svarbia ir reikalinga informacija.

Įspėjimo mechanizmo sistemoje kiti subjektai gali dalyvauti siūsdami išorės įspėjimus. Joje gali dalyvauti dviejų kategorijų subjektai. Pagal šį reglamentą dalyvauja paskirtosios institucijos ir Europos vartotojų centrai. Antrajai kategorijai priklauso valstybių narių ir Komisijos paskirti subjektai, atrinkti iš vartotojų organizacijų, verslo asociacijų ir kitų subjektų, turinčių tinkamos patirties ir teisėtų interesų vartotojų apsaugos srityje ir galinčių dalyvauti įspėjimo mechanizmo sistemoje. Visų šių subjektų dalyvavimas įspėjimo mechanizmo sistemoje apsiriboja įspėjimais, kuriais siekiama informuoti. Laikantis profesinių paslapčių reikalavimų, jiems nesuteikiama prieiga prie kitos informacijos ar įspėjimų, kuriais keičiasi kompetentingos institucijos.

VI skyrius. Kita ES masto veikla

Kaip ir dabartiniame BVAS reglamente, šiame skyriuje pateikiamos nuostatos dėl koordinavimo, bendradarbiavimo ir keitimosi informacija apie kitą veiklą, susijusią su vykdymo užtikrinimo srities bendradarbiavimu.

VII skyrius. Profesinės ir komercinės paslaptys ir kitos priemonės

Profesinė paslaptis itin svarbi ne tik tada, kai siekiama apsaugoti trečiųjų asmenų interesus, bet ir tuomet, kai siekiama užtikrinti tyrimo veiksmingumą ir neleisti sunaikinti įrodymų. Reglamentu užtikrinama profesinių ir komercinių paslapčių apsauga. Jame taip pat nustatyta, kad naudojantis reglamentu nustatytais būtiniausiais įgaliojimais surinkta informacija bus naudojama tik vartotojų interesų apsaugos teisės aktų laikymuisi užtikrinti. Reglamentu taip pat užtikrinama, kad naudojantis būtiniausiais įgaliojimais gauti įrodymai ir tyrimų išvados gali būti be kliūčių naudojami kitose valstybėse, visų pirma ten, kur reikia nutraukti plačiai paplitusius pažeidimus.

Dabartiniu reglamentu nustatyta prievolė teikti dvimetes ataskaitas pakeičiama šiuo reglamentu nustatomais dvimečiais nacionaliniais vykdymo užtikrinimo planais, kurie turėtų užtikrinti veiklos prioritetų nustatymą ir efektyvesnį išteklių panaudojimą kovai su pažeidimais bendrojoje rinkoje. Atsižvelgiant į tarpvalstybinį šiame reglamente nustatytų pažeidimų, kurių poveikis peržengia vienos valstybės narės jurisdikcijos ribas, pobūdį, reglamente nustatomi principai, pagal kuriuos skiriamos sankcijos už tokius pažeidimus.

Priedas

Priede, kuriame pateikiamas vartotojų interesų apsaugos teisės aktų sąrašas, apibrėžiama faktinė reglamento taikymo sritis. Palyginti su dabartinio reglamento priedu, iš naujojo išbraukti nebegaliojantys teisės aktai, o sąrašas pakeistas į reglamento taikymo sritį įtraukiant ir kitus Sąjungos vartotojų teisės aktus.

Papildytas priedas, į kurį įtraukti kiti Sąjungos vartotojų teisės aktai, turėtų būti pradėtas taikyti dar iki įsigaliojant reglamentui.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymo užtikrinimą, bendradarbiavimo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Europos Sąjungos steigimo sutartį, ypač į jos 114 straipsnį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁶⁰,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2006/2004⁶¹ nustatytos suderintos taisyklės ir procedūros, padedančios bendradarbiauti nacionalinėms institucijoms, atsakingoms už tarpvalstybinės vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymo užtikrinimą. 21a straipsnyje numatyta peržiūrėti reglamento veiksmingumą ir veiklos mechanizmus, ir Komisija, remdamasi šiuo straipsniu, padarė išvadą, kad Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 priemonės yra nepakankamos, kad būtų veiksmingai sprendžiamos vykdymo užtikrinimo problemos bendrojoje rinkoje, o ypač bendrojoje skaitmeninėje rinkoje;
- (2) vienas iš Bendrosios skaitmeninės rinkos strategijos, kurią Komisija priėmė 2015 m. gegužės 6 d., prioritetų – didinti vartotojų pasitikėjimą, užtikrinant greitesnį, lankstesnį ir nuoseklesnį vartotojų teisės vykdymo užtikrinimą. Bendrosios rinkos strategijoje, kurią Komisija priėmė 2015 m. spalio 28 d., pakartota, kad Reglamentu dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje reikia toliau stiprinti Sąjungos vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymo užtikrinimą;
- (3) šių priežasčių nulemtas neveiksmingas vykdymo užtikrinimas tarpvalstybinių pažeidimų srityje, ypač skaitmeninėje rinkoje, sudaro prekiautojams sąlygas išvengti vykdymo persikeliant į kitą Sąjungos vietą, o dėl to iškreipiama konkurencija su įstatymų besilaikančiais prekiautojais, veikiančiais nacionaliniu ar tarpvalstybiniu mastu, daroma tiesioginė žala vartotojams ir mažinamas vartotojų pasitikėjimas tarpvalstybiniais sandoriais ir bendrąja rinka. Todėl reikalingas aukštesnio lygio suderinimas, leisiantis kompetentingoms teisėsaugos institucijoms efektyviai ir veiksmingai bendradarbiauti vykdymo užtikrinimo srityje siekiant nustatyti, iširti ir nutraukti Sąjungoje daromus pažeidimus ir plačiai paplitusius pažeidimus;

⁶⁰ OL C 108, 2004 4 30, p. 86.

⁶¹ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą, bendradarbiavimo (OL L 364, 2004 12 9, p. 1).

- (4) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2006/2004 sukurtas visos Sąjungos kompetentingų valdžios institucijų tinklas. Reikia užtikrinti, kad įvairios tinklui priklausančios kompetentingos institucijos bei kitos valstybių narių lygmens institucijos veiksmingai koordinuotų savo veiklą. Kaip bendra ryšių palaikymo tarnyba, atliekanti koordinatorės vaidmenį, kiekvienoje valstybėje narėje turėtų būti paskirta kompetentinga institucija, turinti pakankamai įgaliojimų ir išteklių, kad galėtų atlikti vadovaujamą vaidmenį kompetentingų institucijų tinkle;
- (5) vartotojai turėtų būti apsaugoti ir nuo trumpalaikių Sąjungoje daromų pažeidimų ir plačiai paplitusių pažeidimų, kurie daromi neilgą laiką, tačiau žalingas jų poveikis gali būti juntamas dar ilgai po to, kai pažeidimas buvo nutrauktas. Kompetentingoms institucijoms turėtų būti suteikti reikiami įgaliojimai atlikti tyrimą ir pareikalauti daugiau nekartoti tokių pažeidimų;
- (6) kompetentingos institucijos turėtų naudotis būtiniausiais tyrimo ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimais, kad galėtų veiksmingai taikyti šį reglamentą, tarpusavyje bendradarbiauti ir atgrasyti prekyautojus nuo Sąjungos lygmens pažeidimų ir plačiai paplitusių pažeidimų. Šie įgaliojimai turėtų būti pakankami, kad leistų spręsti vykdymo užtikrinimo problemas elektroninės prekybos ir skaitmeninėje srityse, kurios ypač problemiškos dėl to, kad jose prekyautojams lengva nuslėpti savo tapatybę arba ją pakeisti. Šie įgaliojimai turėtų užtikrinti teisiškai veiksmingą kompetentingų institucijų keitimąsi įrodymais, leisiantį visose valstybėse narėse veiksmingai užtikrinti vienodo lygio vykdymą;
- (7) valstybės narės gali pasirinkti, ar kompetentingos institucijos šiais įgaliojimais naudosis įgyvendindamos savo pačių kompetenciją, ar kreipdamosi į kompetentingus teismus. Valstybėms narėms nustačius, kad kompetentingos institucijos savo įgaliojimais naudojasi kreipdamosi į kompetentingus teismus, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tie įgaliojimai būtų vykdomi veiksmingai ir laiku, o jų įgyvendinimo sąnaudos būtų proporcingos ir nesudarytų kliūčių taikyti šį reglamentą;
- (8) atsakydamos į prašymus, pateiktus pagal savitarpio pagalbos mechanizmą, kompetentingos institucijos prireikus turėtų pasinaudoti ir kitais nacionaliniu lygmeniu joms suteiktais įgaliojimais ar priemonėmis, įskaitant įgaliojimą pradėti baudžiamąjį persekiojimą ar perduoti bylą atitinkamai institucijai. Nepaprastai svarbu, kad teismai ir kitos institucijos, ypač dalyvaujančios baudžiamajame persekiojime, turėtų reikiamas priemones ir įgaliojimus veiksmingai ir laiku susisiekti su kompetentingomis institucijomis;
- (9) kompetentingoms institucijoms turėtų būti sudarytos sąlygos pradėti tyrimą savo iniciatyva, jeigu apie Sąjungoje daromus pažeidimus ar plačiai paplitusius pažeidimus jos sužino kitais būdais nei vartotojų skundai. Tai ypač svarbu veiksmingam kompetentingų institucijų bendradarbiavimui kovojant su plačiai paplitusiais pažeidimais užtikrinti;
- (10) kompetentingoms institucijoms turėtų būti suteikta prieiga prie visų reikiamų įrodymų, duomenų ir informacijos, kad galėtų nustatyti, ar buvo padarytas Sąjungos masto arba plačiai paplitęs pažeidimas, visų pirma nustatyti jį padariusį prekyautoją, nesvarbu, kas turi šiuos įrodymus, informaciją ar duomenis, kur jie laikomi ir koks jų formatas. Kompetentingoms institucijoms turėtų būti suteikta teisė tiesiogiai reikalauti, kad trečiosios šalys skaitmeninėje vertės grandinėje pateiktų visus reikiamus įrodymus, duomenis ir informaciją;

- (11) kompetentingoms institucijoms turėtų būti suteikta teisė patikrinti, ar laikomasi vartotojų apsaugos teisės aktų, ir surinkti įrodymus apie Sąjungos masto arba plačiai paplitusius pažeidimus, visų pirma tuos, kurie padaromi įsigyjant prekes ir paslaugas arba vėliau. Todėl joms turėtų būti leista atlikti tikrinamuosius pirkimus ir įsigyti prekių ar paslaugų neatskleidžiant savo tapatybės;
- (12) visų pirma skaitmeninėje aplinkoje kompetentingos valdžios institucijos turėtų sugebėti greitai ir veiksmingai nutraukti pažeidimus, ypač tais atvejais, kai prekes ar paslaugas parduodantis prekiautojas slepia savo tapatybę arba vengdamas vykdymo užtikrinimo persikelia į kitą Sąjungos vietą arba į trečiąją šalį. Tais atvejais, kai vartotojams padaroma rimtos ir nepataisomos žalos, kompetentingai institucijai turėtų būti leista taikyti laikinąsias apsaugos priemonės, kad tokios žalos būtų išvengta ar ji būtų sumažinta, įskaitant prireikus interneto svetainės, panašios interneto platformos ar paskyros laikiną uždarymą arba paslaugos teikimo laikiną nutraukimą. Be to, kompetentingoms institucijoms turėtų būti suteikti įgaliojimai uždaryti arba nurodyti trečiosios šalies paslaugų teikėjui uždaryti svetainę, domeną, panašų skaitmeninį puslapį ar paskyrą arba nebeteikti paslaugos;
- (13) kad prekiautojai būtų pakankamai atgrasomi nuo pažeidimų ar jų kartojimo ir kad jie iš šių pažeidimų nesipelnytų, nuostatos dėl sankcijų, kurias valstybės narės priėmė pagal Sąjungos vartotojų interesų apsaugos teisės aktų reikalavimus, turėtų būti taikomos ir Sąjungos masto pažeidimams bei plačiai paplitusiems pažeidimams. Dėl tų pačių priežasčių vartotojams turėtų būti suteikta teisė reikalauti žalos, kurią jie patyrė dėl tokių pažeidimų, atlyginimo;
- (14) kalbant apie žalos atlyginimą vartotojams, kompetentingos institucijos turėtų pasirinkti proporcingas, teisingas ir pagrįstas priemones, kurios užkirstų kelią pažeidimams arba sumažintų jų pasikartojimo riziką, visų pirma atsižvelgdamos į tai, kokia būtų numatoma šių priemonių įgyvendinimo nauda vartotojams ir ar būtų pagrįstos jų administravimo išlaidos. Jeigu atitinkamų vartotojų neįmanoma nustatyti arba jei siekdamas nustatyti jų tapatybę atsakingas prekiautojas patirtų pernelyg didelių išlaidų, kompetentinga institucija gali nurodyti, kad padarius pažeidimą gautas pelnas turi būti sugrąžintas į valstybės biudžetą arba kompetentingos institucijos pagal nacionalinės teisės aktus nustatytam subjektui;
- (15) reikėtų padidinti savitarpio pagalbos mechanizmo efektyvumą ir veiksmingumą. Prašoma informacija turėtų būti suteikiama laiku, taip pat laiku turėtų būti priimtos reikiamos įgyvendinimo užtikrinimo priemonės. Todėl Komisija įgyvendinimo teisės aktais turėtų nustatyti privalomus terminus, per kuriuos kompetentingos institucijos privalėtų atsakyti į informacijos ir vykdymo užtikrinimo prašymus, ir patikslinti tokių prašymų tvarkymo procedūrinius ir kitus aspektus;
- (16) Komisijai turi būti sudarytos sąlygos geriau koordinuoti ir stebėti, kaip veikia savitarpio pagalbos mechanizmas, o jei kiltų problemų, rengti gaires, teikti rekomendacijas ir nuomones valstybėms narėms. Komisijai taip pat turėtų būti suteikta daugiau galimybių veiksmingai ir greitai padėti kompetentingoms institucijoms spręsti ginčus dėl kompetentingų institucijų įgaliojimų aiškinimo, kurie kyla naudojantis savitarpio pagalbos mechanizmu;
- (17) reikėtų sukurti suderintas nuostatas, kuriomis nustatoma priežiūros, tyrimo ir vykdymo užtikrinimo koordinavimo procedūra plačiai paplitusių pažeidimų srityje. Suderinti veiksmai kovojant su plačiai paplitusiais pažeidimais turėtų užtikrinti, kad kompetentingos valdžios institucijos galėtų pasirinkti tinkamiausias ir

veiksmingiausias priemonės paplitusiems pažeidimams nutraukti ir užtikrinti, kad vartotojams būtų atlyginta žala;

- (18) suderinti elektroninės prekybos internetu svetainių patikrinimai (angl. *sweeps*) – dar viena vykdymo užtikrinimo koordinavimo forma, kuri, kaip parodė patirtis, yra veiksminga kovos su pažeidimais priemonė, ir ją reikėtų toliau taikyti ir stiprinti;
- (19) Sąjungos mastu plačiai paplitę pažeidimai gali padaryti didžiulę žalą daugumai Sąjungos vartotojų. Todėl kovai su jais reikalinga konkreti Sąjungos lygmens koordinavimo priemonė, kurią taikant Komisija atliktų privalomąjį koordinatorės vaidmenį. Kad procedūra būtų pradedama taikyti laiku, darniai ir veiksmingai ir kad sąlygos būtų tikrinamos vienodai, Komisijai turėtų būti pavesta patikrinti, ar įvykdytos procedūros inicijavimo sąlygos. Vykdamas bendrus veiksmus surinktus įrodymus ir informaciją prireikus turėtų būti įmanoma be apribojimų naudoti nacionaliniame procese;
- (20) kalbant apie plačiai paplitusius pažeidimus ir Sąjungos mastu plačiai paplitusius pažeidimus, turi būti užtikrinta atitinkamų prekiautojų teisė į gynybą. Tam visų pirma reikia užtikrinti prekiautojo teisę būti išklaustam ir pasirinkti teismo proceso kalbą;
- (21) jei prekiautojas, atsakingas už plačiai paplitusį pažeidimą ar Sąjungos mastu plačiai paplitusį pažeidimą, jo savo noru nenutraukia, atitinkamų valstybių narių kompetentingos institucijos turėtų paskirti vieną kompetentingą instituciją valstybėje narėje, kad ši imtųsi vykdymo užtikrinimo priemonių, leidžiančių apsaugoti kitose su pažeidimu susijusiose valstybėse narėse gyvenančių vartotojų teises. Tokia kompetentinga institucija turėtų būti paskirta atsižvelgiant į jos gebėjimą imtis veiksmingų priemonių prieš prekiautoją, pavyzdžiui, jei prekiautojas yra įsisteigęs tos institucijos valstybėje narėje. Paskirtoji kompetentinga institucija turėtų veikti ne tik savo, bet ir visų kitų valstybių narių vartotojų naudai. Tam tikrais atvejais, siekiant išvengti eksteritorialaus teisės aktų taikymo, atitinkamoms kelioms ar visoms valstybėms narėms turėtų būti leidžiama priimti įgyvendinimo priemones, kurios vienu metu leistų apsaugoti ir savo šalyse, ir kitose valstybėse narėse gyvenančius vartotojus. To gali prireikti, pavyzdžiui, siekiant sustabdyti panašius pažeidimus, kuriuos daro daugiau kaip vienoje valstybėje narėje įsteigtų bendrovių patronuojamosios įmonės, kai tokie pažeidimai kenkia tik tų valstybių narių vartotojams ir nėra akivaizdaus tarpvalstybinio elemento (lygiagretūs pažeidimai);
- (22) priežiūros ir įspėjimo mechanizmai turėtų būti sustiprinti, kad būtų laiku ir veiksmingai nustatomi plačiai paplitę pažeidimai. Reikėtų patikslinti, kokia informacija turėtų būti keičiamasi ir kokių veiksmų reikėtų imtis po apsikeitimo šia informacija, – tai užtikrins, kad į įspėjimus dėl reikalingų tolesnių veiksmų būtų tinkamai sureaguota ir imtasi priemonių problemai spręsti. Komisija turėtų koordinuoti priežiūros mechanizmo veikimą;
- (23) vartotojų organizacijos atlieka esminį vaidmenį informuojant vartotojus apie jų teises, juos šviečiant ir ginant jų interesus, taip pat ginčų sprendimo atvejais. Kad šis reglamentas būtų veiksmingiau taikomas, vartotojai turėtų būti skatinami bendradarbiauti su kompetentingomis institucijomis. Vartotojų organizacijoms, ypač toms, kurioms gali būti pavestos vykdymo užtikrinimo funkcijos pagal šį reglamentą, ir Europos vartotojų centrams turėtų būti suteikta teisė pranešti kompetentingoms institucijoms apie įtariamus pažeidimus ir keistis su jomis informacija, reikalinga siekiant drauge nustatyti, ištirti ir nutraukti Sąjungos masto ir plačiai paplitusius pažeidimus;

- (24) reikia efektyviai ir veiksmingai kovoti su visoje Sąjungoje plačiai paplitusiais pažeidimais. Todėl reikėtų koordinuoti vykdymo užtikrinimo prioritetų nustatymą ir valstybių narių lygmens planavimą, taip pat sujungti kompetentingų institucijų turimus išteklius. Kad tai pavyktų, reikia sukurti dvimečių vykdymo užtikrinimo planų sistemą;
- (25) vartotojų skundų duomenys gali padėti nacionalinio ir Sąjungos lygmenų politikos formuotojams įvertinti vartotojų rinkų veikimą ir nustatyti pažeidimus. Kad būtų lengviau keistis tokiais duomenimis Sąjungos lygmeniu, Komisija priėmė Rekomendaciją dėl suderintos vartotojų skundų ir pasiteiravimų klasifikavimo ir pranešimo sistemos metodikos taikymo⁶². Šią rekomendaciją reikia įgyvendinti siekiant visapusiškai remti bendradarbiavimą vykdymo užtikrinimo srityje ir padėti nustatyti pažeidimus Sąjungoje ir plačiai paplitusius pažeidimus;
- (26) vykdymo užtikrinimo problemos peržengia Sąjungos sienas, ir Sąjungos vartotojų interesai turėtų būti ginami nuo trečiosiose šalyse įsisteigusių sukčiaujančių prekyautojų. Todėl reikia derėtis dėl tarptautinių susitarimų su trečiosiomis šalimis dėl savitarpio pagalbos užtikrinant vartotojų interesų apsaugos teisės aktų vykdymą. Į tuos tarptautinius susitarimus turėtų būti įtraukti šiuo reglamentu nustatyti dalykai, ir dėl jų turėtų būti deramasi Sąjungos lygmeniu, kad būtų užtikrinta optimali Sąjungos vartotojų apsauga ir sklandus bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis;
- (27) siekiant užtikrinti vienodas sąlygas naudotis būtiniausiais kompetentingų institucijų įgaliojimais, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti terminus ir kitas konkrečias kovos su Sąjungos masto ir plačiai paplitusiais pažeidimais procedūros detales, taip pat konkrečias nuostatas dėl priežiūros mechanizmo ir kompetentingų institucijų administracinio bendradarbiavimo. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁶³;
- (28) aktai pagal šio reglamento 10, 11, 12, 13, 15, 20, 27, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 39, 43 ir 46 straipsnius turėtų būti priimti vadovaujantis nagrinėjimo procedūra, nes jie yra bendrojo pobūdžio;
- (29) šis reglamentas papildo sektorines Sąjungos teisės nuostatas, kuriomis numatomas konkrečių sektorių reguliavimo institucijų bendradarbiavimas, ir sektorines Sąjungos teisės nuostatas dėl vartotojų žalos, patirtos pažeidus šias nuostatas, atlyginimo. Šiuo reglamentu nedaroma poveikio kitoms bendradarbiavimo sistemoms ir tinklams, nustatytiems sektoriais Sąjungos teisės aktais. Šiuo reglamentu numatomas dar glaudesnis vartotojų apsaugos tinklų ir reguliavimo institucijų bei kitų institucijų tinklų, sukurtų pagal sektorinius Sąjungos teisės aktus, bendradarbiavimas ir veiksmų koordinavimas;
- (30) šiuo reglamentu nedaroma poveikio galiojančioms Sąjungos teisės nuostatomis dėl nacionalinių reguliavimo įstaigų įgaliojimų, nustatytų sektoriais Sąjungos teisės aktais. Jei tinkama ir įmanoma, siekiamos nutraukti arba uždrausti pažeidimus Sąjungoje ar plačiai paplitusius pažeidimus arba padėti kompetentingoms institucijoms tai padaryti, minėtos reguliavimo institucijos turėtų pasinaudoti įgaliojimais, kurie joms suteikti Sąjungos ir nacionalinės teisės aktais;

⁶² Komisijos rekomendacija dėl suderintos vartotojų skundų ir pasiteiravimų klasifikavimo ir pranešimo sistemos metodikos taikymo (2010/304/ES, OL L 136, 2010 6 2, p. 1–31).

⁶³ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13–18).

- (31) apskaičiuojant kompensaciją už žalą kolektyviniams vartotojų interesams turėtų būti taikomos sektorinės Sąjungos teisės nuostatos dėl keleivių, kaip antai Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 261/2004⁶⁴, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1371/2007⁶⁵, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1177/2010⁶⁶ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 181/2011⁶⁷. Kai sektoriniai Sąjungos teisės aktai netaikomi atlyginant žalą, patirtą dėl pažeidimų Sąjungoje ar plačiai paplitusių pažeidimų, kompensacija turėtų būti nustatoma remiantis taikytiniais nacionalinės teisės aktais;
- (32) šiuo reglamentu nedaroma poveikio kompetentingų institucijų ir Europos bankininkystės institucijos vaidmeniui ir įgaliojimams ginant kolektyvinius ekonominius vartotojų interesus, susijusius su mokėjimo sąskaitų tvarkymo paslaugomis ir kredito sutartimis dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/17/ES⁶⁸ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/92/ES⁶⁹;
- (33) atsižvelgiant į esamus bendradarbiavimo mechanizmus pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/17/ES ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/92/ES, savitarpio pagalbos mechanizmas (III skyrius) nebus taikomos šiose direktyvose nurodytų Sąjungos masto pažeidimų atveju;
- (34) šiuo reglamentu nedaroma poveikio sankcijoms, nustatytoms sektoriniais Sąjungos teisės aktais ir Sąjungos vartotojų teisės aktais, kurie taikomi nacionalinio lygmens pažeidimų atveju. Prireikus, atsižvelgdamos į faktinį pažeidimo rimtumą ir mastą, taip pat į žalą, dėl pažeidimo padarytą vartotojams kitose valstybėse narėse, kompetentingos institucijos turėtų taikyti nacionalinės teisės nuostatas, kuriomis įgyvendinamos šios nuostatos;
- (35) šiame reglamente gerbiama pagrindinė teisė ir laikomasi principų, pripažintų, visų pirma, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje⁷⁰. Todėl šis reglamentas turėtų būti aiškinamas ir taikomas atsižvelgiant į tas teises ir principus. Naudodamasi šiuo reglamentu nustatytais būtiniausiais įgaliojimais, kompetentingos institucijos turi rasti tinkamą pusiausvyrą tarp pagrindinėmis teisėmis garantuojamų interesų, pavyzdžiui, aukšto lygio vartotojų apsaugos, ir laisvės užsiimti verslu ar informacijos laisvės;
- (36) šio reglamento tikslas, ypač susijęs su nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų interesų apsaugos teisės aktų įgyvendinimą, bendradarbiavimu, negali būti pasiektas valstybių narių, nes jos negali užtikrinti bendradarbiavimo ir koordinavimo veikdamos vienos, ir šio tikslo, atsižvelgiant į jo teritorinę ir asmeninę aprėptį, geriau siekti

⁶⁴ 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 261/2004, nustatantis bendras kompensavimo ir pagalbos keleiviams taisyklės atsisakymo vežti ir skrydžių atšaukimo arba atidėjimo ilgam laikui atveju (OL L 46, 2004 2 17, p. 1).

⁶⁵ 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1371/2007 dėl geležinkelių keleivių teisių ir pareigų (OL L 315, 2007 12 3, p. 14).

⁶⁶ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1177/2010 dėl jūrų ir vidaus vandenų keliais vykstančių keleivių teisių (OL L 334, 2010 12 17, p. 1).

⁶⁷ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 181/2011 dėl miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų transporto keleivių teisių, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 (OL L 55, 2011 2 28, p. 1).

⁶⁸ 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto (OL L 60, 2014 2 28, p. 34).

⁶⁹ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/92/ES dėl mokesčių, susijusių su mokėjimo sąskaitomis, palyginamumo, mokėjimo sąskaitų perkėlimo ir galimybės naudotis būtiniausiais savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis (OL L 257, 2014 8 28, p. 214).

⁷⁰ OL C 364, 2000 12 18, p. 1.

Sjungos lygmeniu, todėl Sąjunga gali priimti priemones pagal Europos Sąjungos Sutarties 5 straipsnyje nustatytą subsidiarumo principą. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

(37) todėl Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 turėtų būti panaikintas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS.

IVADINĖS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomos sąlygos, pagal kurias valstybių narių kompetentingos institucijos, paskirtos atsakingomis už vartotojų interesų apsaugos teisės aktų vykdymo užtikrinimą, bendradarbiauja tarpusavyje ir su Komisija, siekdamos užtikrinti tų teisės aktų laikymąsi bei sklandų vidaus rinkos veikimą ir stiprinti vartotojų ekonominių interesų apsaugą.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas pažeidimams Sąjungoje ir plačiai paplitusiems pažeidimams, kurių apibrėžtys pateiktos 3 straipsnio b ir c punktuose.
2. Šis reglamentas taip pat taikomas trumpalaikiams pažeidimams Sąjungoje ir plačiai paplitusiems pažeidimams, net jei šie pažeidimai buvo nutraukti dar nepradėjus vykdymo užtikrinimo veiksmų ar jų neužbaigus.
3. Šis reglamentas nedaro poveikio Sąjungos taisyklėms dėl tarptautinės privatinės teisės, ypač susijusioms su teismų jurisdikcija ir taikytina teise.
4. Šis reglamentas nedaro poveikio teisminio bendradarbiavimo baudžiamosiose ir civilinėse bylose priemonių taikymui valstybėse narėse, ypač Europos teisminio tinklo veikimui.
5. Šis reglamentas nedaro poveikio su kitais teisės aktais, įskaitant dvišalius ar daugiašalius susitarimus, taip pat su baudžiamosiomis bylomis susijusiems bet kokiems papildomiems valstybių narių įsipareigojimams dėl savitarpio pagalbos saugant vartotojų kolektyvinius ekonominius interesus.
6. Šis reglamentas nedaro poveikio kompetentingų institucijų ir Europos bankininkystės institucijos vaidmeniui ir įgaliojimams pagal 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto ir 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/92/ES dėl mokesčių, susijusių su mokėjimo sąskaitomis, palyginamumo, mokėjimo sąskaitų perkėlimo ir galimybės naudotis būtiniausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis.
7. Šio reglamento III skyrius netaikomas šių teisės aktų pažeidimams Sąjungoje:

- (a) 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/17/EB dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto;
- (b) 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/92/ES dėl mokesčių, susijusių su mokėjimo sąskaitomis, palyginamumo, mokėjimo sąskaitų perkėlimo ir galimybės naudotis būtiniausios savybės turinčiomis mokėjimo sąskaitomis.

8. Šis reglamentas nedaro poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2009/22/EB⁷¹.

3 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- (a) vartotojų interesų apsaugos teisės aktai – į valstybių narių vidaus teisės sistemą perkeltos direktyvos ir priede išvardyti reglamentai;
- (b) pažeidimas Sąjungoje – bet kokie vykdomi arba įvykdyti vartotojų interesų apsaugos teisės aktams prieštaraujantys veiksmai ar neveikimas, kuriais buvo pažeisti, yra pažeidžiami ar gali būti pažeisti vartotojų, gyvenančių kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje pradėtas ar įvykdytas veiksmas ar neveikimas, kurioje įsisteigęs už tą veiksmą ar neveikimą atsakingas prekiautojas arba kurioje yra prekiautojo veiksmų ar neveikimo įrodymų arba jo turto, kolektyviniai interesai;
- (c) plačiai paplitęs pažeidimas:
 - (1) bet kokie vartotojų interesų apsaugos teisės aktams prieštaraujantys veiksmai ar neveikimas, kuriais buvo pažeisti, yra pažeidžiami ar gali būti pažeisti vartotojų, gyvenančių bent dviejose kitose valstybėse narėse nei ta, kurioje pradėtas ar įvykdytas veiksmas ar neveikimas, kurioje įsisteigęs už tą veiksmą ar neveikimą atsakingas prekiautojas arba kurioje yra prekiautojo veiksmų ar neveikimo įrodymų arba jo turto, kolektyviniai interesai, nesvarbu, ar tas veiksmas ar neveikimas dar daromas, ar jau baigtas; arba
 - (2) bet kokie vartotojų interesų apsaugos teisės aktams prieštaraujantys veiksmai ar neveikimas, turintys bendrą bruožą, pavyzdžiui, ta pati neteisėta veika, to paties intereso pažeidimas arba tai, kad jie daromi vienu metu bent dviejose valstybėse narėse;
- (d) prašančioji institucija – savitarpio pagalbos prašanti kompetentinga institucija;
- (e) prašomoji institucija – savitarpio pagalbos prašymą gavusi kompetentinga institucija;
- (f) prekiautojas – bet kuris fizinis arba juridinis asmuo, nesvarbu, privačiai ar viešai valdomas, kuris veikia siekdamas savo prekybos, verslo, amato ar profesijos tikslų, taip pat bet kuris jo vardu ar interesais veikiantis kitas asmuo;
- (g) rinkos priežiūra – kompetentingos institucijos veikla, veiksmai arba priemonės, kuriais siekiama nustatyti, ar buvo padaryta arba yra daroma pažeidimų Sąjungoje arba plačiai paplitusių pažeidimų;

⁷¹ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/22/EB dėl ieškinių dėl uždraudimo ginant vartotojų interesus, OL L 110, 2009 5 1, p. 30.

- (h) vartotojo skundas – pagrįstais įrodymais paremtas pareiškimas, kad prekyautojas įvykdė ar gali įvykdyti vartotojų interesų apsaugos teisės aktų pažeidimą;
- (i) žala vartotojų kolektyviniams interesams – reali ar galima žala didelės grupės vartotojų interesams dėl pažeidimų Sąjungoje arba plačiai paplitusių pažeidimų; tokia prielaida visų pirma daroma tada, jei dėl pažeidimo panašiomis aplinkybėmis buvo padaryta, yra daroma ar gali būti padaryta žala didelei grupei vartotojų.

4 straipsnis

Pažeidimų senaties terminai

1. Kompetentingos institucijos gali tirti 2 straipsnyje nurodytus pažeidimus ir uždrausti prekyautojams juos vykdyti ateityje. Sankcijas už šiuos pažeidimus kompetentingos institucijos gali taikyti penkerius metus nuo pažeidimo pabaigos.
2. Sankcijoms taikomas senaties terminas pradedamas skaičiuoti nuo pažeidimo pabaigos dienos.
3. Jeigu, vykdydama tyrimą arba užtikrindama teisės aktų vykdymą, kompetentinga institucija imasi kokių nors veiksmų prieš pažeidimą, sankcijoms taikomo senaties termino skaičiavimas yra sustabdomas, kol tuo klausimu bus priimtas galutinis sprendimas. Sankcijų taikymo senaties terminas neskaičiuojamas tol, kol kompetentingos institucijos sprendimas, nutartis arba kiti veiksmai yra nagrinėjami teisme.

II SKYRIUS

KOMPETENTINGOS INSTITUCIJOS IR JŲ ĮGALIOJIMAI

5 straipsnis

Kompetentingos institucijos ir bendros ryšių palaikymo tarnybos

1. Kiekviena valstybė narė paskiria nacionalinio, regioninio ar vietos lygmens valdžios institucijas kompetentingomis institucijomis, kurios turi specialias pareigas užtikrinti vartotojų interesų apsaugos teisės aktų vykdymą.
2. Kompetentingos institucijos vykdo savo įsipareigojimus pagal šį reglamentą veikdamos savo valstybės narės vartotojų naudai ir savo pačių iniciatyva.
3. Kiekviena valstybė narė paskiria po vieną kompetentingą instituciją kaip bendrą ryšių palaikymo tarnybą.
4. Bendra ryšių palaikymo tarnyba yra atsakinga už pažeidimų Sąjungoje ir plačiai paplitusių pažeidimų tyrimo ir vykdymo užtikrinimo veiklos, kurią vykdo kompetentingos institucijos, kitos valdžios institucijos, nurodytos 6 straipsnyje, paskirtosios institucijos, nurodytos 13 straipsnyje, ir įspėjimo mechanizmo sistemoje dalyvaujantys subjektai, nurodyti 34 straipsnyje, koordinavimą.
5. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos ir bendros ryšių palaikymo tarnybos turėtų šiam reglamentui taikyti ir savo įgaliojimais pagal 8 straipsnį veiksmingai naudotis reikalingų tinkamų išteklių, įskaitant pakankamus finansinius ir kitus išteklius, ekspertus, procedūras ir kitas priemones.
6. Kai valstybių narių teritorijose yra daugiau nei viena kompetentinga institucija, valstybės narės užtikrina, kad atitinkamos jų pareigos būtų aiškiai apibrėžtos ir jos glaudžiai bendradarbiautų tam, kad kiekviena galėtų veiksmingai atlikti savo pareigas.

6 straipsnis

Bendradarbiavimas su kitomis valdžios institucijomis ir paskirtosiomis institucijomis

1. Kiekviena valstybė narė gali nustatyti pareigą kitoms valdžios institucijoms padėti kompetentingoms institucijoms vykdyti savo pareigas.
2. Kompetentinga institucija gali paprašyti 1 dalyje minimų kitų valdžios institucijų imtis visų pagal nacionalinę teisę numatytų reikalingų vykdymo užtikrinimo priemonių, kad pažeidimai Sąjungoje ir plačiai paplitę pažeidimai būtų nutraukti arba uždrausti.
3. Valstybės narės užtikrina, kad kitos valdžios institucijos turėtų veiksmingam bendradarbiavimui su kompetentingomis institucijomis pagal šį reglamentą reikalingus įgaliojimus ir priemones. Tos kitos valdžios institucijos kompetentingai institucijai reguliariai praneša apie priemones, kurių buvo imtasi taikant šį reglamentą.
4. Kiekviena valstybė narė gali paskirti teisėtą interesą nutraukti ar uždrausti pažeidimus turinčias institucijas (toliau – paskirtosios institucijos), kurios prašomosios kompetentingos institucijos vardu rinktų reikiamą informaciją ir imtųsi pagal nacionalinę teisę numatytų reikalingų vykdymo užtikrinimo priemonių.
5. Valstybės narės užtikrina kompetentingų institucijų ir paskirtųjų institucijų bendradarbiavimą, visų pirma siekdamas užtikrinti, kad apie 2 straipsnyje nurodytus pažeidimus būtų nedelsiant pranešta kompetentingoms institucijoms.

7 straipsnis

Informacija ir sąrašai

1. Kiekviena valstybė narė nedelsdama praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms kompetentingų institucijų, bendros ryšių palaikymo tarnybos, 13 straipsnyje nurodytų paskirtųjų institucijų ir 34 straipsnyje nurodytų išpėjimo mechanizmo sistemoje dalyvaujančių subjektų, duomenis ir bet kokius šių duomenų pasikeitimus.
2. Komisija tvarko ir atnaušina viešai savo interneto svetainėje skelbiamą bendrų ryšių palaikymo tarnybų, kompetentingų institucijų, paskirtųjų institucijų ir subjektų sąrašą.

8 straipsnis

Būtiniausi kompetentingų institucijų įgaliojimai

1. Kiekviena kompetentinga institucija turi šiam reglamentui taikyti reikalingus tyrimo ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimus ir naudojasi jais vadovaudamasi šiuo reglamentu ir nacionaline teise.
2. Kiekviena kompetentinga institucija privalo turėti šiuos įgaliojimus, kuriais naudodamasi pagal 9 straipsnyje nustatytas sąlygas gali:
 - (a) susipažinti su visais bet kokios formos ir bet kokioje laikmenoje ar vietoje laikomais svarbiais dokumentais, duomenimis ar informacija, susijusiais su šiame reglamente nurodytais pažeidimais;
 - (b) reikalauti bet kurio fizinio ar juridinio asmens, įskaitant bankus, interneto paslaugų teikėjus, domenų registrų tarnybas bei registrus ir prieglobos paslaugų teikėjus pateikti visą bet kokios formos ir bet kokioje laikmenoje ar vietoje laikomą svarbią informaciją, duomenis arba dokumentus, siekdamą, be kita ko, nustatyti ir atsekti kapitalo ir duomenų judėjimą ar nustatyti asmenų, susijusių

su kapitalo ir duomenų judėjimu, tapatybę, duomenis apie bankų sąskaitas ir interneto svetainių nuosavybę;

- (c) reikalauti bet kurios valdžios institucijos, įstaigos ar tarnybos valstybėje narėje pateikti visą bet kokios formos ir bet kokioje laikmenoje ar vietoje laikomą svarbią informaciją, duomenis arba dokumentus, siekdama, be kita ko, nustatyti ir atsekti kapitalo ir duomenų judėjimą ar nustatyti asmenų, susijusių su kapitalo ir duomenų judėjimu, tapatybę, duomenis apie bankų sąskaitas ir interneto svetainių nuosavybę;
- (d) atlikti reikiamus patikrinimus vietoje, įskaitant, visų pirma, teisę patekti į visas patalpas, teritoriją ar transporto priemones arba paprašyti, kad tą atliktų kitos institucijos, siekiant ištirti, daryti poėmį, paimti ar gauti bet kokioje laikmenoje laikomos informacijos, duomenų ar dokumentų kopijas; užantspauduoti bet kokias patalpas arba informaciją, duomenis ar dokumentus tiek, kiek tai būtina patikrinimui atlikti; prašyti bet kurio susijusio prekyautojo atstovo arba darbuotojo paaiškinti faktus, informaciją arba dokumentus, susijusius su tikrinimo dalyku, ir užprotokoluoti atsakymus;
- (e) įsigyti prekių ar paslaugų kaip bandomųjų pirkinių, siekdama aptikti pažeidimų pagal šį reglamentą ir surinkti įrodymų;
- (f) neatskleisdama savo tapatybės įsigyti prekių ar paslaugų, siekdama aptikti pažeidimų ir surinkti įrodymų;
- (g) priimti laikinas apsaugos priemones, kad būtų užkirstas kelias didelei ir nepataisomai žalai vartotojams, visų pirma sustabdyti interneto svetainės, domeno arba panašios skaitmeninės erdvės veikimą, paslaugos teikimą ar sąskaitos naudojimą;
- (h) pati inicijuoti tyrimus ar procedūras, siekdama nutraukti arba uždrausti pažeidimus Sąjungoje arba plačiai paplitusius pažeidimus, ir prireikus skelbti viešai informaciją apie tai;
- (i) įpareigoti prekyautoją, atsakingą už pažeidimą Sąjungoje ar plačiai paplitusį pažeidimą, nutraukti pažeidimą ir prireikus atlyginti žalą vartotojams;
- (j) raštu pareikalauti prekyautojo nutraukti pažeidimą;
- (k) nutraukti pažeidimą arba jį uždrausti;
- (l) visiškai ar iš dalies nutraukti interneto svetainės, domeno ar panašios skaitmeninės erdvės veikimą, paslaugos teikimą ar sąskaitos naudojimą, taip pat prašyti, kad tokių priemonių imtųsi trečioji šalis arba kita valdžios institucija;
- (m) taikyti sankcijas, įskaitant baudas ir pinigines nuobaudas, už pažeidimus Sąjungoje ir plačiai paplitusius pažeidimus, taip pat už sprendimo, nutarties, laikinosios apsaugos priemonės, įsipareigojimo arba kitos priemonės, priimtos pagal šį reglamentą, nesilaikymą;
- (n) nurodyti prekyautojui, atsakingam už pažeidimą Sąjungoje ar plačiai paplitusį pažeidimą, atlyginti pažeidimu padarytą žalą vartotojams, įskaitant, be kita ko, piniginę kompensaciją, suteikiant vartotojams galimybę nutraukti sutartį arba imtis kitų priemonių, kuriomis užtikrinamas pažeidimu padarytos žalos atlyginimas vartotojams;

- (o) nurodyti grąžinti padarius pažeidimus gautą pelną, įskaitant nurodymą tą pelną pervesti į valstybės biudžetą arba kompetentingos institucijos ar remiantis nacionaliniais teisės aktais paskirtam gavėjui;
- (p) paskelbti bet kokius galutinius sprendimus, laikinąsias apsaugos priemones arba nutartis, įskaitant prekiautojo, atsakingo už pažeidimą Sąjungoje ar plačiai paplitusį pažeidimą, tapatybės duomenų paskelbimą;
- (q) konsultuotis su vartotojais, vartotojų organizacijomis, paskirtosioms institucijomis ir kitais suinteresuotaisiais asmenimis dėl siūlomų įsipareigojimų nutraukti pažeidimą ir atlyginti juo padarytą žalą veiksmingumo.

9 straipsnis

Būtiniausių įgaliojimų naudojimas

1. Šio straipsnio 8 dalyje nurodytais įgaliojimais, vadovaudamasi šiuo reglamentu ir nacionaline teise, kompetentingos institucijos naudojasi:

- (a) tiesiogiai pačios arba
- (b) kreipdamosi į kompetentingus priimti reikalingą sprendimą teismus, taip pat prireikus – kai prašymas priimti reikalingą sprendimą nepatenkinamas – pateikdamos apeliacinį skundą.

2. Kai kompetentingos institucijos savo įgaliojimus vykdo kreipdamosi į teismus, teismai turi turėti įgaliojimus priimti reikalingus sprendimus ir veikti pagal šio reglamento nuostatas.

3. Valstybės narės užtikrina, kad teismo mokesčiai ir kitos išlaidos, susijusios su teismo sprendimų priėmimu inicijavus teismo procesą pagal šį reglamentą, būtų proporcingos ir neapsunkintų šio reglamento taikymo.

10 straipsnis

Įgyvendinimo įgaliojimai

Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos 8 straipsnyje nurodytų kompetentingų institucijų būtiniausių įgaliojimų įgyvendinimo ir naudojimosi sąlygos. Tie įgyvendinimo aktai priimami taikant 48 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

III SKYRIUS

SAVITARPIO PAGALBOS MECHANIZMAS

11 straipsnis

Prašymai pateikti informaciją

1. Prašančiosios institucijos paprašyta, prašomoji institucija pateikia bet kokią svarbią informaciją, reikalingą Sąjungoje padarytam pažeidimui nustatyti ir nutraukti. Prašomoji institucija nedelsdama praneša Komisijai apie prašymą pateikti informaciją ir savo atsakymą.

2. Prašomoji institucija atlieka atitinkamus tyrimus arba imasi kitų reikiamai informacijai surinkti reikalingų ar tinkamų priemonių. Prireikus tie tyrimai atliekami padedant kitoms valdžios institucijoms arba paskirtosioms institucijoms.

3. Prašančiosios institucijos paprašyta, prašomoji institucija gali prašančiosios institucijos kompetentingiems pareigūnams leisti dalyvauti tyrimuose, kuriuos atlieka prašomosios institucijos pareigūnai.

4. Prašomoji institucija į prašymą atsako prašymams pateikti informaciją taikoma tvarka iki Komisijos įgyvendinimo aktu nustatyto termino.

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus ir juose nustato terminus, standartines formas ir kitas prašymų pateikti informaciją tvarkos nuostatas. Šie įgyvendinimo aktai priimami taikant 48 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

12 straipsnis

Prašymai imtis vykdymo užtikrinimo priemonių

1. Prašančiosios institucijos paprašyta, prašomoji institucija imasi visų reikalingų vykdymo užtikrinimo priemonių pažeidimui Sąjungoje nutraukti ar uždrausti, be kita ko, skiria sankcijas ir nurodo arba padeda atlyginti pažeidimu vartotojams padarytą žalą.

2. Siekiant įvykdyti 1 dalyje nustatytus įsipareigojimus, prašomoji institucija naudojasi 8 straipsnyje nustatytais įgaliojimais ir visais kitais pagal nacionalinę teisę jai suteiktais papildomais įgaliojimais. Prašomoji institucija nustato vykdymo užtikrinimo priemones, kuriomis proporcingu, veiksmingu ir efektyviu būdu būtų tinkamai nutrauktas pažeidimas Sąjungoje. Prireikus tos priemonės nustatomos ir įgyvendinamos padedant kitoms valdžios institucijoms.

3. Prašomoji institucija reguliariai informuoja prašančiąją instituciją apie veiksmus ir priemones, kurių imtasi, ir su ja konsultuojasi. Prašomoji institucija, naudodamasi 43 straipsnyje nustatyta duomenų baze, nedelsdama praneša prašančiajai institucijai, kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms ir Komisijai apie priemones, kurių buvo imtasi, ir apie jų poveikį pažeidimui Sąjungoje, įskaitant šią informaciją:

- (a) ar buvo nustatytos laikinosios apsaugos priemonės;
- (b) ar pažeidimas buvo nutrauktas;
- (c) kokios buvo taikytos sankcijos;
- (d) kiek buvo atlyginta žala vartotojams;
- (e) ar priemonės, kurių imtasi, buvo įgyvendintos.

4. Prašomoji institucija į prašymą atsako vadovaudamasi prašymų imtis vykdymo užtikrinimo priemonių tvarka iki Komisijos įgyvendinimo aktu nustatyto termino.

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus ir juose nustato terminus, standartines formas ir kitas prašymų imtis vykdymo užtikrinimo priemonių tvarkos nuostatas. Šie įgyvendinimo aktai priimami taikant 48 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

13 straipsnis

Paskirtųjų institucijų vaidmuo

1. Prašomoji institucija gali duoti nurodymą paskirtajai institucijai surinkti reikalingą informaciją arba imtis reikalingų vykdymo užtikrinimo priemonių pažeidimui nutraukti ar uždrausti. Prašomoji institucija tokį nurodymą gali duoti tik tuo atveju, kai pirmiau minėta institucija prašomą informaciją gali gauti arba pažeidimą gali nutraukti ar uždrausti taip efektyviai ir veiksmingai, kaip ir prašomoji institucija.

2. Prašomoji institucija užtikrina, kad duodant nurodymą paskirtajai institucijai nebūtų atskleista informacija, kuriai taikomos konfidencialumo ir profesinių bei komercinių paslapčių taisyklės, nustatytos 41 straipsnyje.

3. Kai paskirtajai institucijai nepavyksta nutraukti arba uždrausti Sąjungoje daromo pažeidimo iki 11 straipsnio 4 dalyje ir 12 straipsnio 4 dalyje nustatytų terminų, prašomoji institucija imasi veiksmų pati remdamasi prašymu pagal 11 ir 12 straipsnius.

4. Prieš duodama nurodymą paskirtajai institucijai, kompetentinga prašomoji institucija pasitaria su prašančiąja institucija dėl savo ketinimo duoti nurodymą paskirtajai institucijai. Jeigu prašančioji institucija nesutinka, kad paskirtajai institucijai būtų duotas toks nurodymas, ji nedelsdama raštu praneša apie tai prašomajai institucijai ir nurodo motyvus, dėl kurių nesutinka. Tokiu atveju prašomoji institucija paskirtajai institucijai nurodymo neduoda ir imasi veiksmų pati remdamasi prašymu.

6. Komisija priima įgyvendinimo aktus ir juose nustato terminus, standartines formas ir kitas su paskirtosiomis institucijomis susijusios tvarkos nuostatas. Šie įgyvendinimo aktai priimami taikant 48 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

14 straipsnis

Savitarpio pagalbos prašymų nagrinėjimo procedūra

1. Savitarpio pagalbos prašymuose prašančioji institucija pateikia užtektinai informacijos, įskaitant bet kokius reikalingus įrodymus, kuriuos įmanoma gauti tik prašančiosios institucijos valstybėje narėje, kad prašomoji institucija galėtų įvykdyti prašymą.

2. Prašančioji institucija siunčia prašymus prašomajai institucijos valstybės narės bendrai ryšių palaikymo tarnybai ir, informavimo tikslais, prašančiosios institucijos valstybės narės bendrai ryšių palaikymo tarnybai. Prašomosios institucijos valstybės narės bendra ryšių palaikymo tarnyba prašymus nedelsdama perduoda atitinkamai kompetentingai institucijai.

3. Savitarpio pagalbos prašymai ir visa su jais susijusi informacija teikiami raštu, naudojant standartines formas, siunčiamas elektroniniu būdu per 43 straipsniu nustatytą duomenų bazę.

4. Dėl kalbų, kuriomis teikiami savitarpio pagalbos prašymai ir visa su jais susijusi informacija, turi susitarti atitinkamos kompetentingos institucijos.

5. Nesusitarus dėl kalbų prašymai teikiami prašančiosios institucijos valstybės narės oficialiąja kalba, o atsakymai teikiami prašomosios institucijos valstybės narės oficialia kalba. Tokiu atveju kiekviena kompetentinga institucija užtikrina, kad iš kitos kompetentingos institucijos gauti prašymai, atsakymai ir kiti dokumentai būtų išversti į reikiamą kalbą.

6. Prašomoji institucija atsakymus siunčia tiesiogiai prašančiajai institucijai ir prašančiosios institucijos bei prašomosios institucijos valstybių narių bendroms ryšių palaikymo tarnyboms.

15 straipsnis

Atsisakymas patenkinti savitarpio pagalbos prašymą

1. Prašomoji institucija gali atsisakyti patenkinti prašymą pateikti informaciją pagal 11 straipsnį, jeigu tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

a) jos nuomone, pasikonsultavus su prašančiąja institucija, paaiškėja, kad prašančiajai institucijai prašoma informacija yra nereikalinga ir ji be jos gali nustatyti, ar Sąjungoje buvo padarytas pažeidimas ir ar esama pagrįsto pagrindo įtarti, kad jis gali būti padarytas;

b) prašančioji institucija nesutinka, kad informacijai būtų taikomos 41 straipsnyje nustatytos konfidencialumo ir profesinių bei komercinių paslapčių taisyklės;

c) baudžiamosios veikos tyrimas arba teismo procesas jau inicijuotas arba prašomosios institucijos ar prašančiosios institucijos valstybės narės teisminės institucijos jau priėmė galutinį sprendimą dėl tokių pačių to paties prekiautojo pažeidimų Sąjungoje.

2. Pasikonsultavusi su prašančiąja institucija, prašomoji institucija gali atsisakyti tenkinti prašymą imtis vykdymo užtikrinimo priemonių pagal 12 straipsnį, jeigu tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

a) baudžiamosios veikos tyrimas arba teismo procesas jau inicijuotas arba prašomosios institucijos ar prašančiosios institucijos valstybės narės teisminės institucijos jau priėmė galutinį sprendimą dėl tokių pačių to paties prekiautojo pažeidimų Sąjungoje.

b) prašomoji institucija atliko atitinkamą tyrimą ir nusprendė, kad Sąjungoje nebuvo padaryta pažeidimo;

c) jos nuomone, prašančioji institucija nepateikė pakankamai informacijos pagal 12 straipsnio 1 dalį.

Prašymo imtis vykdymo užtikrinimo priemonių taikymo negalima atmesti remiantis tuo, kad pateikta nepakankamai informacijos, jei prašymas pateikti informaciją apie tą patį pažeidimą Sąjungoje buvo atmestas remiantis tuo, kad jau inicijuotas baudžiamosios veikos tyrimas arba teismo procesas arba jau priimtas galutinis sprendimas dėl tokių pačių to paties prekiautojo pažeidimų Sąjungoje, kaip nurodyta 1 dalies c punkte.

3. Prašomoji institucija praneša prašančiajai institucijai ir Komisijai apie atsisakymą patenkinti savitarpio pagalbos prašymą ir nurodo atsisakymo motyvus.

4. Kilus ginčui tarp prašančiosios institucijos ir prašomosios institucijos, prašančioji institucija arba prašomoji institucija nedelsdama perduoda klausimą svarstyti Komisijai, o ši pateikia nuomonę. Jei klausimas Komisijai neperduodamas, nuomonę ji gali priimti savo iniciatyva.

5. Komisija stebi, kaip veikia savitarpio pagalbos mechanizmas ir kaip kompetentingos institucijos laikosi procedūrų ir savitarpio pagalbos prašymų nagrinėjimo terminų. Komisija turi teisę susipažinti su savitarpio pagalbos prašymais ir informacija bei dokumentais, kuriais keitėsi prašančioji institucija ir prašomoji institucija.

6. Prireikus Komisija gali priimti gaires ir patarti valstybėms narėms, kad būtų užtikrintas veiksmingas ir efektyvus savitarpio pagalbos mechanizmo veikimas.

7. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos išsamios 3 ir 4 dalyse nurodytų ginčų tarp kompetentingų institucijų svarstymo procedūros. Tie įgyvendinimo aktai priimami taikant 48 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

IV SKYRIUS

SUDERINTOS PRIEŽIŪROS, TYRIMO IR VYKDYMO UŽTIKRINIMO MECHANIZMAS, TAIKOMAS PLAČIAI PAPLITUSIEMS PAŽEIDIMAMS

I SKIRSNIS

PLAČIAI PAPLITĘ PAŽEIDIMAI

16 straipsnis

Suderintų veiksmų pradžia ir koordinatoriaus paskyrimas

1. Jeigu kompetentinga institucija pagrįstai įtaria, kad daromas plačiai paplitęs pažeidimas, ji nedelsdama informuoja su plačiai paplitusiu pažeidimu susijusias kitų valstybių narių kompetentingas institucijas ir Komisiją.
2. Jeigu Komisija pagrįstai įtaria, kad daromas plačiai paplitęs pažeidimas, ji nedelsdama informuoja su plačiai paplitusiu pažeidimu susijusias kompetentingas institucijas.
3. Gavusios 1 ir 2 dalyse nurodytus pranešimus, su plačiai paplitusiu pažeidimu susijusios kompetentingos institucijos bendru sutarimu paskiria veiksmus koordinuojančią kompetentingą instituciją.
4. Susijusios kompetentingos institucijos gali paprašyti Komisijos imtis koordinavimo. Komisija nedelsdama informuoja susijusias kompetentingas institucijas, ar imsis koordinavimo.
5. Informuodama kompetentingą instituciją pagal 2 dalį Komisija gali pasisiūlyti imtis koordinavimo. Susijusios kompetentingos institucijos nedelsdamos informuoja Komisiją, ar pritaria tam, kad Komisija imtųsi veiksmų koordinavimo.
6. Jeigu Komisija atsisako imtis koordinavimo arba jei susijusios kompetentingos institucijos nesutinka, kad Komisija imtųsi veiksmų koordinavimo, susijusios kompetentingos institucijos paskiria kompetentingą instituciją, kuri koordinuos veiksmus. Jeigu kompetentingos institucijos nesusitaria, veiksmus koordinuoja pirmoji apie įtariamą pažeidimą kitoms kompetentingoms institucijoms pranešusi kompetentinga institucija.

17 straipsnis

Tyrimo priemonės, taikomos vykdant suderintus veiksmus

1. Susijusios kompetentingos institucijos užtikrina, kad reikiami įrodymai, duomenys ir informacija būtų renkami veiksmingai ir efektyviai. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad tyrimai, tikrinimas ir laikinosios apsaugos priemonės būtų vykdomi tuo pačiu metu.
2. Susijusios kompetentingos institucijos gali naudotis III skyriuje nustatytu savitarpio pagalbos mechanizmu, visų pirma prašydamos kitų, suderintuose veiksmuose nedalyvaujančių, valstybių narių pateikti įrodymų ir informacijos arba užtikrindamos, kad susijęs prekyautojas negalėtų išvengti taikomų vykdymo užtikrinimo priemonių.

3. Prireikus kompetentingos institucijos gali išdėstyti tyrimo rezultatus ir plačiai paplitusio pažeidimo įvertinimą suderintoje bendroje pozicijoje.
4. Prireikus ir nepažeidžiant 41 straipsnyje nustatytų profesinių ir komercinių paslapčių taisyklių, susijusios kompetentingos institucijos gali nuspręsti paskelbti bendrą poziciją arba jos dalis savo ir Komisijos interneto svetainėse ir paprašyti kitų suinteresuotųjų šalių pateikti savo nuomonę.

18 straipsnis

Vykdymo užtikrinimo priemonės, taikomos vykdant suderintus veiksmus

1. Susijusios kompetentingos institucijos gali pasiūlyti pažeidimą padariusiam prekiautojui įsipareigoti nutraukti pažeidimą ir prireikus atlyginti žalą arba imtis kitų priemonių, kuriomis padedama atlyginti žalą vartotojams. Prekiautojas taip pat gali savo iniciatyva įsipareigoti nutraukti pažeidimą ir atlyginti žalą vartotojams.
2. Jeigu prekiautojas pasiūlo priimti įsipareigojimus, susijusios kompetentingos institucijos prireikus gali paskelbti pasiūlytus įsipareigojimus savo – ir prireikus Komisijos – interneto svetainėje, paprašyti kitų suinteresuotųjų šalių pateikti savo nuomonę ir taip patikrinti, ar šių įsipareigojimų pakaktų pažeidimui nutraukti ir vartotojų žalai atlyginti.
3. Susijusios kompetentingos institucijos gali paskirti vieną kompetentingą instituciją, kuri kitų kompetentingų institucijų vardu imtųsi vykdymo užtikrinimo priemonių, siekdama nutraukti plačiai paplitusį pažeidimą arba jį uždrausti, užtikrinti žalos vartotojams atlyginimą arba sankcijų skyrimą. Paskirdamos kompetentingą instituciją, kuri imsis vykdymo užtikrinimo priemonių, kompetentingos institucijos atsižvelgia į susijusio prekiautojo veiklos vietą. Kai tik kitos susijusios kompetentingos institucijos paskiria kompetentingą instituciją imtis vykdymo užtikrinimo priemonių, ji tampa kompetentinga veikti visų tų valstybių narių, kaip ir savo šalies, vartotojų vardu.
4. Kompetentingos institucijos gali nuspręsti imtis vykdymo užtikrinimo priemonių vienu metu visose ar keliose valstybėse narėse, kuriose daromas plačiai paplitęs pažeidimas. Tokiu atveju kompetentingos institucijos užtikrina, kad tų vykdymo užtikrinimo priemonių būtų imtasi vienu metu visose susijusiose valstybėse narėse.
5. Duoti nurodymą paskirtajai institucijai imtis vykdymo užtikrinimo priemonių pagal 1–4 dalis galima tik tuo atveju, jei susijusios kompetentingos institucijos su tuo sutinka ir jeigu davus tokį nurodymą nebus atskleista informacija, kuriai taikomos 41 straipsnyje nustatytos profesinių ir komercinių paslapčių taisyklės.

19 straipsnis

Suderintų veiksmų užbaigimas

Kai plačiai paplitęs pažeidimas nutraukiamas arba uždraudžiamas, koordinuojanti institucija nedelsdama informuoja apie tai Komisiją ir susijusių valstybių narių kompetentingas institucijas.

20 straipsnis

Įgyvendinimo įgaliojimai

Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos išsamios bendrų veiksmų prieš plačiai paplitusius pažeidimus vykdymo procedūros, visų pirma standartinės pranešimų

formos ir kiti kompetentingų institucijų ir Komisijos keitimosi informacija būdai. Tie įgyvendinimo aktai priimami taikant 48 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

II SKIRSNIS

SAJUNGOS MASTU PLAČIAI PAPLITĘS PAŽEIDIMAS

21 straipsnis

Bendri veiksmai prieš Sąjungos masto pažeidimus

1. Jeigu pagrįstai įtariama, kad plačiai paplitęs pažeidimas padarė, daro arba gali padaryti žalos vartotojams bent trijuose ketvirčiuose valstybių narių, kuriose gyvena ne mažiau kaip trys ketvirčiai visų Sąjungos gyventojų (toliau – Sąjungos masto pažeidimas), Komisija imasi bendrų veiksmų. Šiuo tikslu Komisija gali paprašyti kompetentingų institucijų pateikti reikiamą informaciją arba dokumentus.
2. Apie sprendimą imtis bendrų veiksmų pranešama valstybių narių, kuriose vykdomi bendri veiksmai, bendroms ryšių palaikymo tarnyboms.
3. Kompetentinga institucija gali atsisakyti dalyvauti bendruose veiksmuose dėl vienos iš šių priežasčių:
 - (a) toje valstybėje narėje jau inicijuotas teismo procesas dėl to paties pažeidimo prieš tą patį prekiautoją;
 - (b) toje valstybėje narėje jau priimtas galutinis teismo sprendimas arba galutinis administracinis sprendimas dėl to paties pažeidimo prieš tą patį prekiautoją.
4. Jeigu kompetentinga institucija po pranešimo apie sprendimą imtis bendrų veiksmų pagal 2 dalį nusprendžia juose nedalyvauti, ji nedelsdama praneša apie savo sprendimą Komisijai ir kitoms susijusioms kompetentingoms institucijoms, remdamasi 3 dalimi nurodo tokio sprendimo motyvus ir pateikia reikiamus patvirtinamuosius dokumentus.
5. Bendrus veiksmus koordinuoja Komisija.

22 straipsnis

Tyrimo priemonės

1. Komisijos koordinuojamos, susijusios kompetentingos institucijos vienu metu atlieka tyrimus, siekdamos nustatyti, ar nedaromas Sąjungos mastu plačiai paplitęs pažeidimas.
2. Susijusios kompetentingos institucijos gali naudotis III skyriuje nustatytu savitarpio pagalbos mechanizmu, visų pirma prašydamos kitų, bendruose veiksmuose nedalyvaujančių, valstybių narių pateikti įrodymų ir informacijos arba užtikrindamos, kad susijęs prekiautojas neišvengtų vykdymo užtikrinimo priemonių.

23 straipsnis

Bendra pozicija

1. Tyrimo rezultatus ir Sąjungos masto pažeidimo įvertinimą susijusios kompetentingos institucijos išdėsto suderintoje bendroje pozicijoje.
2. Jei tikimybė, kad pažeidimą padariusiam prekiautojui prisiėmus įsipareigojimus pažeidimas bus nutrauktas, yra nedidelė, kompetentingos institucijos gali imtis vykdymo užtikrinimo

priemonių pagal 25 straipsnį nepriimdamas bendros pozicijos ir nesiūlydamas pažeidimą padariusiam prekyautojui prisiimti įsipareigojimus.

3. Prireikus ir nedarant poveikio 41 straipsnyje nustatytoms profesinių ir komercinių paslapčių taisyklėms, kompetentingos institucijos gali nuspręsti paskelbti bendrą poziciją arba jos dalis savo ir Komisijos interneto svetainėse ar prireikus paprašyti kitų suinteresuotųjų šalių pateikti savo nuomonę.

24 straipsnis

Įsipareigojimai

1. Komisijos koordinuojamos susijusios kompetentingos institucijos gali pasiūlyti Sąjungos mastu plačiai paplitusį pažeidimą padariusiam prekyautojui pasiūlyti prisiimti įsipareigojimus nutraukti pažeidimą ir atlyginti pažeidimu vartotojams padarytą žalą. Prekyautojas taip pat gali savo iniciatyva prisiimti įsipareigojimą nutraukti pažeidimą ir atlyginti žalą vartotojams.

2. Jeigu prekyautojas pasiūlo prisiimti įsipareigojimus, susijusios kompetentingos institucijos prireikus gali paskelbti pasiūlytus įsipareigojimus savo ir Komisijos interneto svetainėse, paprašyti kitų suinteresuotųjų šalių pateikti savo nuomonę ir taip patikrinti, ar šių įsipareigojimų pakaktų pažeidimui nutraukti ir žalai vartotojams atlyginti.

3. Susijusios kompetentingos institucijos įvertina pasiūlytus įsipareigojimus ir bendroje pozicijoje vertinimo rezultatus praneša prekyautojui. Jei įsipareigojimų pakanka pažeidimui nutraukti ir prireikus atlyginti vartotojams žalą, kompetentingos institucijos juos priima ir nustato terminą, iki kurio reikia įvykdyti šiuos įsipareigojimus.

4. Susijusios kompetentingos institucijos stebi, kaip vykdomi šie įsipareigojimai. Visų pirma jos užtikrina, kad atitinkamas prekyautojas nuolat praneštų Komisijai apie įsipareigojimų vykdymo pažangą. Kompetentingos institucijos prireikus gali paprašyti vartotojų organizacijų, kitų suinteresuotųjų šalių ir ekspertų pateikti savo nuomonę ir taip patikrinti, ar priemonės, kurių ėmėsi prekyautojas, atitinka įsipareigojimus.

25 straipsnis

Vykdymo užtikrinimo priemonės

1. Susijusios kompetentingos institucijos susitaria, kuri kompetentinga institucija arba prireikus kompetentingos institucijos imasi vykdymo užtikrinimo priemonių prieš prekyautoją kitų kompetentingų institucijų vardu, jeigu tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

- a) tikimybė, kad pažeidimą padariusiam prekyautojui prisiėmus įsipareigojimus pažeidimas bus nutrauktas, yra nedidelė;
- b) prekyautojas įsipareigojimų neprisiima;
- c) prekyautojas prisiima įsipareigojimus, kurių nepakanka pažeidimui nutraukti ir žalai vartotojams atlyginti;
- d) prekyautojas neįvykdo įsipareigojimų iki 3 dalyje nustatyto termino.

2. Kai tik kita susijusi kompetentinga institucija paskiria kompetentingą instituciją imtis vykdymo užtikrinimo priemonių, ji tampa kompetentinga veikti visų tų valstybių narių, kaip ir savo šalies, vartotojų vardu. Paskirdamos kompetentingą instituciją, kuri imsis vykdymo užtikrinimo priemonių, kompetentingos institucijos atsižvelgia į susijusio prekyautojo veiklos vietą.

3. Jeigu kompetentingos institucijos nesiima veiksmų pagal 2 dalį, jos imasi vykdymo užtikrinimo priemonių vienu metu keliose ar visose valstybėse narėse, kuriose daromas Sąjungos mastu plačiai paplitęs pažeidimas. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad tos vykdymo užtikrinimo priemonės būtų pradėtos vykdyti vienu metu visose susijusiose valstybėse narėse.

4. Duoti nurodymą paskirtajai institucijai imtis vykdymo užtikrinimo priemonių pagal šio straipsnio 1–3 dalis galima tik tuo atveju, jei valstybių narių kompetentingos institucijos, kurios turėtų taikyti tokias priemones, su tuo sutinka ir jeigu davus tokį nurodymą nebus atskleista informacija, kuriai taikomos 41 straipsnyje nustatytos profesinių ir komercinių paslapčių taisyklės.

26 straipsnis

Bendrų veiksmų prieš Sąjungos mastu plačiai paplitusius pažeidimus užbaigimas

1. Komisija nusprendžia užbaigti bendrus veiksmus, jeigu tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

- a) kai nepaisoma bendriems veiksams pagal 21 straipsnio 1 dalį taikomų sąlygų;
- b) susijusios kompetentingos institucijos padaro išvadą, kad nepadaryta Sąjungos mastu plačiai paplitusio pažeidimo;
- c) susijusios kompetentingos institucijos padaro išvadą, kad, prekiautojui įvykdžius įsipareigojimus, pažeidimas buvo nutrauktas ir, prireikus, vartotojams buvo atlyginta žala;
- d) susijusios kompetentingos institucijos padaro išvadą, kad, įgyvendinus vykdymo užtikrinimo priemones pagal 25 straipsnį, pažeidimas buvo nutrauktas arba uždraustas ir, prireikus, vartotojams buvo atlyginta žala.

2. Komisija praneša valstybių narių bendroms ryšių palaikymo tarnyboms apie sprendimą užbaigti bendrus veiksmus.

27 straipsnis

Įgyvendinimo įgaliojimai

Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos išsamios bendrų veiksmų prieš Sąjungos masto pažeidimus vykdymo procedūros, visų pirma standartinės pranešimų formos ir kiti kompetentingų institucijų ir Komisijos keitimosi informacija būdai. Tie įgyvendinimo aktai priimami taikant 48 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

III SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS, TAIKOMOS ŠIAME SKYRIUJE NUSTATYTIEMS SUDERINTIEMS VEIKSMAMS IR BENDRIEMS VEIKSMAMS

28 straipsnis

Valstybių narių sprendimų priėmimo procedūros

Spręsdamos šiame skyriuje nurodytus klausimus susijusios kompetentingos institucijos veikia bendru sutarimu.

Koordinatoriaus vaidmuo

1. Pagal 16, 21 arba 32 straipsnį paskirtas koordinatorius visų pirma:

- (a) užtikrina, kad visos susijusios kompetentingos institucijos ir Komisija būtų tinkamai ir laiku informuojamos apie vykdymo užtikrinimo veiksmų pažangą, numatomus kitus veiksmus ir priimtinas priemones;
- (b) koordinuoja tyrimus, patikrinimus ir laikinųjų apsaugos priemonių priėmimą, dėl kurių susijusios kompetentingos institucijos priima sprendimus pagal I ir II skirsnius, stebi, kaip vykdomi tyrimai, patikrinimai ir laikinosios apsaugos priemonės pagal 8 straipsnį;
- (c) koordinuoja pasirengimą ir susijusių kompetentingų institucijų ir Komisijos dalijimąsi visais reikiama dokumentais;
- (d) palaiko ryšius su prekiautojais ir kitais subjektais, susijusiais su priežiūros, tyrimo ir vykdymo užtikrinimo priemonėmis, nebent susijusios kompetentingos institucijos ir Komisija susitaria kitaip;
- (e) koordinuoja susijusių kompetentingų institucijų vykdomą vertinimą, konsultavimąsi ir stebėseną, taip pat kitas susijusių prekiautojų prisiimtiems įsipareigojimams išnagrinėti ir įvykdyti reikiamas priemones;
- (f) koordinuoja kitas susijusių kompetentingų institucijų priimtas vykdymo užtikrinimo priemones, įskaitant prašymus teismams priimti reikiamas nutartis ir sprendimus, skirti sankcijas ir priimti priemones, kuriomis būtų užtikrintas žalos atlyginimas vartotojams;
- (g) koordinuoja pagal III skyrių susijusių kompetentingų institucijų pateiktų savitarpio pagalbos prašymų vykdymą.

2. Koordinatorius negali būti laikomas atsakingu už susijusių kompetentingų institucijų, besinaudojančių 8 straipsnyje nustatytais įgaliojimais, veiksmus ar neveikimą.

Pareiga bendradarbiauti ir nuostatos dėl kalbų vartojimo

1. Kompetentingos institucijos, vadovaudamosi I ir II skirsniais, koordinuoja rinkos priežiūros veiklą ir tyrimo bei vykdymo užtikrinimo priemones, kurių tikslas – kova su plačiai paplitusiais pažeidimais. Jos dalijasi visa reikiama informacija ir viena kitai bei Komisijai nedelsdamos suteikia visą kitą reikiamą pagalbą.

2. Kompetentingos institucijos skiria tinkamus išteklius, kad būtų galima vykdyti suderintus tyrimus ir vykdymo užtikrinimo veiksmus. Kompetentingos institucijos gali pakviesti Komisijos pareigūnus ir juos lydinčius kitus Komisijos įgaliotus asmenis dalyvauti vykdamasuderintus tyrimus, vykdymo užtikrinimo veiksmus ir kitas priemones pagal šį skyrių.

3. Susijusios kompetentingos institucijos ir Komisija susitaria dėl kalbų, kurios bus vartojamos pranešimuose ir teikiant visą informaciją apie suderintus veiksmus, bendrus veiksmus ir suderintus vartotojų rinkų patikrinimus pagal šį skyrių.

4. Jei susitarti nepavyksta, pranešimai ir kita informacija pateikiama pranešimą ar kitą informaciją pateikiančios valstybės narės oficialiąja kalba. Tokiu atveju kiekviena kompetentinga institucija užtikrina, kad iš kitų kompetentingų institucijų gauti pranešimai, informacija ir kiti dokumentai būtų išversti į reikiamą kalbą.

5. Koordinatorius pasiūlo Europos bankininkystės institucijai dalyvauti stebėtojos teisėmis, jei suderinti arba bendri veiksmai pagal I ir II skirsnius yra susiję su plačiai paplitusiais pažeidimais, kuriais pažeidžiami šie Sąjungos teisės aktai:

- (a) 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/17/EB dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto;
- (b) 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/92/ES dėl mokesčių, susijusių su mokėjimo sąskaitomis, palyginamumo, mokėjimo sąskaitų perkėlimo ir galimybės naudotis būtiniausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis.

31 straipsnis

Bendra pozicija ir prekiautojų išklausymas

1. 17 ir 23 straipsniuose nurodyta bendra pozicija pateikiama pažeidimą padariusiam prekiautojui. Pažeidimą padariusiam prekiautojui suteikiama galimybė būti išklausytam, kai nagrinėjami į bendrą poziciją įtraukti klausimai.
2. Prekiautojas turi teisę bendrauti valstybės narės, kurioje jis yra įsisteigęs, arba gyvenamosios valstybės narės oficialiąja kalba. Prekiautojas šios teisės gali atsisakyti arba paprašyti, kad bendraujant su kompetentingomis institucijomis būtų vartojama kita oficialioji Sąjungos kalba.
3. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma išsami prekiautojų teisės į gynybą vykdant suderintus ir bendrus veiksmus įgyvendinimo tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami taikant 48 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

32 straipsnis

Suderinti vartotojų rinkų tyrimai

1. Kai pagal rinkos tendencijas, vartotojų skundus ar kitus rodiklius galima įtarti, kad galėjo būti padaryta, yra daroma arba gali būti padaryta plačiai paplitusių pažeidimų, susijusių kompetentingos institucijos gali nuspręsti atlikti suderintą vartotojų rinkų patikrinimą. Tokius suderintus patikrinimus koordinuoja Komisija.
2. Atlikdamos suderintus patikrinimus susijusios kompetentingos institucijos veiksmingai naudoja 8 straipsnyje nustatytais ir pagal nacionalinę teisę joms suteiktais įgaliojimais.
3. Kompetentingos institucijos gali pakviesti Komisijos pareigūnus ir juos lydinčius kitus Komisijos įgaliotus asmenis dalyvauti patikrinimuose.
4. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos išsamios patikrinimų procedūros. Tie įgyvendinimo aktai priimami taikant 48 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

V SKYRIUS

VARTOTOJŲ APSAUGOS, BENDRADARBIAVIMO IR PRIEŽIŪROS MECHANIZMAS

33 straipsnis

Priežiūros mechanizmas

1. Komisija tvarko priežiūros mechanizmą, skirtą informacijai apie pažeidimus ar įtariamus pažeidimus keistis.
2. Priežiūros mechanizmą sudaro 34 straipsnyje nustatytas įspėjimo mechanizmas ir keitimasis kita, pažeidimams arba įtariamais pažeidimams pagal 36 straipsnį nustatyti svarbia informacija.
3. Priežiūros mechanizmas taikomas naudojantis 43 straipsnyje nurodyta duomenų baze.

34 straipsnis

Įspėjimo mechanizmas

1. Kompetentinga institucija nedelsdama praneša Komisijai ir kitoms kompetentingoms institucijoms apie visus pagrįstus įtarimus, kad jos teritorijoje daromas pažeidimas, galintis pažeisti vartotojų interesus kitose valstybėse narėse (įspėjimas), pateikdama standartinę formą per 43 straipsnyje nurodytą duomenų bazę.
2. Komisija nedelsdama praneša susijusioms kompetentingoms institucijoms apie visus pagrįstus įtarimus, kad Sąjungos teritorijoje padarytas pažeidimas (įspėjimas) per 43 straipsnyje nurodyta duomenų bazę.
3. Visų pirma, jei įmanoma, kompetentingos institucijos arba Komisijos įspėjime pateikiama ši informacija apie įtariamą pažeidimą:
 - a) veiksmo arba neveikimo, kuriuo padarytas pažeidimas, aprašymas;
 - b) su pažeidimu susijęs produktas arba paslauga;
 - c) su pažeidimu susijusios arba galimai susijusios valstybės narės;
 - d) pažeidimą padaręs arba, kaip įtariama, padaręs prekyautojas;
 - e) teisinis pagrindas imtis galimų veiksmų pagal nacionalinę teisę ir atitinkamas šio reglamento priede nurodytų Sąjungos teisės aktų nuostatas;
 - f) teismo proceso rūšis, vykdymo užtikrinimo ar kitos priemonės, kurių imtasi dėl pažeidimo, jų taikymo datos ir trukmė;
 - g) teismo proceso etapas, vykdymo užtikrinimo ar kitos priemonės, kurių imtasi dėl pažeidimo;
 - h) teismo procesui vadovaujanti ir kitas priemones taikanti kompetentinga institucija;
 - i) ar įspėjimo tikslas – informuoti, ar inicijuoti veiksmus.
4. Įspėjimu, kuriuo inicijuojami veiksmai, kompetentinga institucija arba Komisija gali paprašyti kitų kompetentingų institucijų ir Komisijos patikrinti, ar kitų valstybių narių teritorijoje nedaroma panašių įtariamų pažeidimų ir ar kitose valstybėse narėse jau buvo imtasi kokių nors vykdymo užtikrinimo priemonių.
5. Siekdamos veiksmingai ištirti įtariamus pažeidimus susijusios kompetentingos institucijos, atsižvelgdamos į po įspėjimo gautus atsakymus, imasi III ir IV skyriuose nurodytų reikiamų priemonių.
6. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma išsami įspėjimo mechanizmo veikimo tvarka, įskaitant, visų pirma, standartines įspėjimų formas. Tie įgyvendinimo aktai priimami taikant 48 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

35 straipsnis

Kitų subjektų dalyvavimas įspėjimo mechanizmo sistemoje

1. 34 straipsnyje nustatyto įspėjimo mechanizmo sistemoje dalyvauja paskirtosios institucijos ir Europos vartotojų centrai. Valstybės narės paskiria įspėjimo mechanizmo sistemoje dalyvausiančias vartotojų organizacijas bei asociacijas, taip pat kitus subjektus, kai antai prekybos asociacijas, turinčias tinkamų vartotojų apsaugos srities žinių ir teisėtų interesų. Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai apie tuos subjektus.
2. Komisija gali paskirti kitus įspėjimo mechanizmo sistemoje dalyvausiančius subjektus, atstovausiančius vartotojų ir įmonių interesams Sąjungos lygmeniu.
3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti subjektai turi teisę pranešti susijusių valstybių narių kompetentingoms institucijoms ir Komisijai apie įtariamus pažeidimus ir pateikti 34 straipsnio 3 dalyje nurodytą informaciją, naudodami 43 straipsnyje nurodytoje duomenų bazėje pateiktą standartinę išorės pranešimų formą (išorės įspėjimas).
4. Išorės įspėjimais siekiama tik informuoti. Reaguodamos į tų subjektų įspėjimus ir informaciją kompetentingos institucijos neprivalo inicijuoti procedūros arba imtis kokių nors kitų veiksmų. Išorės įspėjimus siunčiantys subjektai užtikrina, kad būtų pateikta teisinga, naujausia ir tiksli informacija, ir nedelsdami pataiso arba prireikus atšaukia pateiktą informaciją. Tam jie turi prieigą prie informacijos, kurią pateikė, tačiau turi laikytis 41 ir 43 straipsniuose nustatytų apribojimų.
5. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma išsami kitų subjektų paskyrimo ir dalyvavimo įspėjimo mechanizmo sistemoje tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami taikant 48 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

36 straipsnis

Keitimasis kita pažeidimams nustatyti svarbia informacija

1. Per 43 straipsnyje nurodytą duomenų bazę kompetentingos institucijos, įtarusios, kad dėl pažeidimo gali nukentėti vartotojų interesai kitose valstybėse narėse, nedelsdamos informuoja Komisiją ir kitas kompetentingas institucijas apie visas priemones, kurių ėmėsi siekdamos iširti vartotojų interesus jų teritorijoje ginančių teisės aktų pažeidimą, visų pirma apie:
 - (a) bet kokią kompetentingos institucijos arba kitos institucijos pranešimą, nutartį, sprendimą ar panašią priemonę, susijusią su nacionaline pažeidimo ar įtariamo pažeidimo tyrimo procedūra;
 - (b) bet kokią teismo ar kitos teisminės institucijos sprendimą, nutartį, draudimą ar kitą panašią priemonę, susijusią su pažeidimu arba įtariamu pažeidimu;
 - (c) bet kokią kitą kitų nacionalinių institucijų ar, kai taikoma, paskirtųjų institucijų informaciją, sprendimą, nutartį arba aktą, kuris gali būti susijęs su pažeidimu arba įtariamu pažeidimu.
2. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma išsami keitimosi kita pažeidimams pagal šį reglamentą nustatyti svarbia informacija tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami taikant 48 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

VI SKYRIUS

KITA SĄJUNGOS MASTO VEIKLA

37 straipsnis

Kitų priežiūra ir vykdymo užtikrinimą lengvinančių veiksmų koordinavimas

1. Valstybės narės informuoja viena kitą ir Komisiją apie savo veiklą šiose srityse:
 - a) pareigūnų, vykdančių vartotojų apsaugą, mokymas, įskaitant kalbų mokymą, ir mokomųjų seminarų organizavimas;
 - b) duomenų apie vartotojų skundus rinkimas, klasifikavimas ir keitimasis jais;
 - c) kompetentingų pareigūnų tinklų pagal konkrečius sektorius kūrimas;
 - d) informacijos ir ryšio priemonių kūrimas;
 - e) standartų, metodologijų ir gairių pareigūnams, vykdančioms vartotojų apsaugą, rengimas;
 - f) pareigūnų mainai, įskaitant galimybę vykdyti veiklą pagal III ir IV skyrius.
2. Valstybės narės koordinuoja ir kartu organizuoja 1 dalyje nurodytą veiklą.
3. Komisija ir valstybės narės reguliariai keičiasi informacija ir duomenimis apie vartotojų skundus. Šiuo tikslu Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, parengia ir prižiūri suderintą vartotojų skundų klasifikavimo ir pranešimo apie juos metodiką.
4. Komisija gali priimti bendradarbiavimo principams pagal 1 ir 2 dalis parengti reikalingus įgyvendinimo aktus. Tie įgyvendinimo aktai priimami taikant 48 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

38 straipsnis

Kompetentingų institucijų pareigūnų mainai

1. Siekdamos pagerinti bendradarbiavimą kompetentingos institucijos gali dalyvauti kompetentingų pareigūnų iš kitų valstybių narių mainų programose. Kompetentingos institucijos imasi visų reikiamų priemonių, kad kompetentingi pareigūnai iš kitų valstybių narių galėtų veiksmingai dalyvauti kompetentingos institucijos veikloje. Šiuo tikslu priimančiosios kompetentingos institucijos leidžia tiems pareigūnams vykdyti jiems patikėtas pareigas pagal tos valstybės narės teisės aktus.
2. Įvykus mainams kompetentingo pareigūno civilinė ir baudžiamoji atsakomybė tampa tokia pati kaip ir priimančiosios kompetentingos institucijos pareigūnų. Kompetentingi pareigūnai iš kitų valstybių narių turi laikytis profesinių standartų ir atitinkamų priimančiosios valstybės kompetentingos institucijos nustatytų vidaus elgesio taisyklių. Tomis elgesio taisyklėmis visų pirma užtikrinama asmenų apsauga tvarkant asmens duomenis, proceso sąžiningumas ir tinkamas 41 straipsnyje nustatytų konfidencialumo ir profesinių bei komercinių paslapčių taisyklių laikymasis.

39 straipsnis

Keitimasis informacija apie vartotojų politiką

1. Valstybės narės informuoja viena kitą ir Komisiją apie savo veiklą vartotojų interesų apsaugos klausimais, kaip antai:
 - a) vartotojų informavimas ir konsultavimas;
 - b) vartotojų atstovų veiklos rėmimas;
 - c) institucijų, atsakingų už neteisminį vartotojų ginčų sprendimą, veiklos rėmimas;

- d) vartotojų teisės kreiptis į teismą rėmimas;
 - e) statistinių duomenų, tyrimų rezultatų ar kitos informacijos, susijusios su vartotojų elgsena ir nuomonėmis, rinkimas.
2. Valstybės narės, bendradarbiaudamos su Komisija, gali kartu vykdyti 1 dalyje nurodytų sričių veiklą. Valstybės narės, bendradarbiaudamos su Komisija, parengia 1 dalies e punkte nurodytos veiklos bendruosius principus.
3. Komisija gali priimti keitimosi informacija principams pagal 1 dalį parengti reikalingus įgyvendinimo aktus. Tie įgyvendinimo aktai priimami taikant 48 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

40 straipsnis

Tarptautinis bendradarbiavimas

1. Sąjunga, siekdama apsaugoti vartotojų interesus, bendradarbiauja su trečiosiomis šalimis ir kompetentingomis tarptautinėmis organizacijomis šio reglamento nustatytoje srityse. Bendradarbiavimo susitarimams, įskaitant savitarpio pagalbos susitarimų sudarymą, keitimąsi konfidencialia informacija ir darbuotojų mainų programas, gali būti taikomi Sąjungos ir susijusių trečiųjų šalių susitarimai.
2. Sąjungos ir trečiųjų šalių sudarytiems susitarimams dėl bendradarbiavimo ir savitarpio pagalbos siekiant apsaugoti ir sustiprinti vartotojų interesus taikomos taisyklės dėl konfidencialios informacijos ir asmens duomenų apsaugos, kurios yra lygiavertės nustatytosioms 41 straipsnyje.
3. Kai kompetentinga institucija gauna informacijos iš trečiosios šalies institucijos, kompetentinga institucija, vadovaudamasi Sąjungos teisės aktais dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis, ją pateikia kitų valstybių narių atitinkamoms kompetentingoms institucijoms tiek, kiek jai tai leidžiama pagal dvišalės pagalbos susitarimus su trečiąja šalimi.
4. Gavusi pirmosios suteikusių informaciją kompetentingos institucijos leidimą, kompetentinga institucija, vadovaudamasi Sąjungos teisės aktais dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis, taip pat gali suteikti pagal šį reglamentą perduodamą informaciją trečiosios šalies institucijai pagal dvišalį pagalbos susitarimą su trečiąja šalimi.

VII SKYRIUS

PROFESINIŲ PASLAPČIŲ IR KITOS NUOSTATOS

41 straipsnis

Informacijos naudojimas ir profesinės bei komercinės paslaptys

1. Remiantis 8 straipsniu surinkta ir kompetentingoms institucijoms bei Komisijai perduota informacija naudojama tik siekiant užtikrinti vartotojų interesų apsaugos teisės aktų laikymąsi.
2. Bet kokios formos informacija, suteikta kompetentingose institucijose, teismuose, kitose valdžios institucijose ir Komisijoje dirbantiems asmenims, įskaitant Komisijai perduotą ir 43 straipsnyje nurodytoje duomenų bazėje saugomą informaciją, turi būti konfidenciali ir jai taikoma profesinės paslapties apsauga, jeigu jos atskleidimas pakenktų:

- (a) asmens privataus gyvenimo ir asmens neliečiamybės apsaugai, ypač pagal Sąjungos teisės aktus dėl asmens duomenų apsaugos;
- (b) fizinių ar juridinių asmenų komerciniams interesams, įskaitant ir intelektinę nuosavybę;
- (c) teismo procesui ir teisinei konsultacijai arba
- (d) tikrinimų ar tyrimų tikslams.

3. Nepaisant 2 dalies, kompetentingos institucijos gali naudotis informacija ir ją atskleisti, jeigu to reikia siekiant:

- (a) įrodyti pažeidimus Sąjungoje arba plačiai paplitusius pažeidimus;
- (b) nutraukti arba uždrausti pažeidimus Sąjungoje arba plačiai paplitusius pažeidimus.

42 straipsnis

Įrodymų ir tyrimų išvadų naudojimas

1. Kompetentingos institucijos gali naudotis visa bet kokios formos ir bet kokioje laikmenoje laikoma informacija, dokumentais, išvadomis, pareiškimais, patvirtintomis autentiškomis kopijomis ar žvalgybine informacija, perduota kaip įrodymai.
2. Pagal 8 straipsnį vienos valstybės narės kompetentingos institucijos surinkti įrodymai, dokumentai, informacija, paaiškinimai ir tyrimo išvados gali būti naudojami pagal šį reglamentą kompetentingų institucijų kitose valstybėse narėse inicijuotuose procesuose, netaikant jokių kitų formalių reikalavimų.

43 straipsnis

Keitimosi informacija apie pažeidimus duomenų bazė ir sistema

1. Komisija sukuria ir prižiūri reikiamą elektroninę duomenų bazę, kurioje ji saugo ir tvarko informaciją, gautą vykdant savitarpio pagalbos prašymus pagal III skyrių ir įgyvendinant priemones pagal IV skyrių bei priežiūros mechanizmą pagal V skyrių. Duomenų bazė gali naudotis kompetentingos institucijos ir Komisija.
2. Kitų institucijų, subjektų ir paskirtųjų institucijų pateikta informacija saugoma ir tvarkoma elektroninėje duomenų bazėje, tačiau šioms institucijoms, subjektams ir paskirtosioms institucijoms prieiga prie šių duomenų nesuteikiama.
3. Saugomi duomenys apie pažeidimą pašalinami praėjus penkiems metams nuo pažeidimo pabaigos. Penkerių metų laikotarpis skaičiuojamas nuo tos dienos, kai:
 - (a) remdamasi 12 straipsnio 3 dalimi prašomoji institucija praneša Komisijai apie pažeidimo Sąjungoje nutraukimą;
 - (b) remdamasi 19 straipsniu koordinuojanti institucija praneša Komisijai apie plačiai paplitusio pažeidimo nutraukimą arba uždraudimą;
 - (c) remdamasi 26 straipsniu Komisija nutaria užbaigti bendrus veiksmus dėl Sąjungos mastu plačiai paplitusio pažeidimo, tačiau prekyautojų išipareigojimai galioja 10 metų, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi vartotojų interesų apsaugos teisės aktų;
 - (d) visais kitais atvejais informacija įtraukiama į duomenų bazę.
4. Komisija priima šiai duomenų bazei sukurti reikalingus įgyvendinimo aktus. Tie įgyvendinimo aktai priimami taikant 48 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

44 straipsnis

Atsisakymas kompensuoti išlaidas

Valstybės narės netenkina prašymų atlyginti išlaidas, patirtas taikant šį reglamentą. Tačiau išlieka prašančiosios institucijos valstybės narės atsakomybė prašomosios institucijos valstybei narei už bet kokias išlaidas ir bet kokius nuostolius, patirtus panaudojus priemones, kurias teismas panaikino ir laiko nepagrįstomis, atsižvelgdamas į susijusio pažeidimo esmę.

45 straipsnis

Nacionaliniai vykdymo užtikrinimo planai ir prioritetų nustatymas

1. Kas dvejus metus, pradedant nuo 20xx m. xx mėn. xx d. [šio reglamento įsigaliojimo data], kiekviena valstybė narė pateikia Komisijai dvimečius įgyvendinimo planus, naudodama Komisijos parengtą specialią standartinę elektroninę formą. Įgyvendinimo planuose visų pirma pateikiama:

- (a) informacija apie rinkos tendencijas, kurios gali paveikti vartotojų interesus jų valstybėse narėse ir taip atskleisti dalykus, kurie gali vykti kitose valstybėse narėse;
- (b) kai taikoma, praėjusio dvimečio plano įgyvendinimo santrauka, įskaitant veiksmų pagal šį reglamentą, vartotojų skundų ir kitų gautų skundų, priežiūros bei vykdymo užtikrinimo veiklos ir svarbių teismo sprendimų, nuosprendžių ir kitų nutarčių ar priemonių, taip pat priežasčių, dėl kurių ankstesnis dvimetis planas galėjo būti įgyvendintas tik iš dalies, apžvalgą;
- (c) informacija apie kompetentingų institucijų veiklos organizavimą, įgaliojimus ir pareigas, taip pat apie bet kokius įvykusius arba planuojamus jų pasikeitimus;
- (d) vartotojų interesų apsaugos teisės aktų vykdymo užtikrinimo prioritetinės sritys valstybėje narėje ateinančiais dvejais metais;
- (e) siūlomos vartotojų interesų apsaugos teisės aktų vykdymo užtikrinimo visoje Sąjungoje prioritetinės sritys;
- (f) vartotojų interesų apsaugos teisės aktų vykdymo užtikrinimui ateinančiais dvejais metais skirtų išteklių valstybėje narėje apžvalga;
- (g) pranešimas apie šio reglamento įgyvendinimui ateinančiais dvejais metais skirtus išteklius.

2. Jeigu per dvejus metus nuo paskutinio vykdymo užtikrinimo plano pateikimo iš esmės pasikeistų aplinkybės arba rinkos sąlygos, valstybės narės gali pateikti patikslintą įgyvendinimo planą.

46 straipsnis

Nacionalinių vykdymo užtikrinimo planų stebėseną ir įgyvendinimą

1. Komisija stebi, kaip įgyvendinami nacionaliniai vykdymo užtikrinimo planai. Komisija gali konsultuoti dėl nacionalinių vykdymo užtikrinimo planų įgyvendinimo, nustatyti šiam reglamentui įgyvendinti reikalingų išteklių gaires ir skatinti taikyti geriausią praktiką.

2. Komisija priima elektroninėms standartinėms formoms ir išsamiai informacijai apie 45 straipsnyje nurodytus nacionalinius vykdymo užtikrinimo planus parengti reikalingus įgyvendinimo aktus. Tie įgyvendinimo aktai priimami taikant 48 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

47 straipsnis

Sankcijų už pažeidimus Sąjungoje ir plačiai paplitusius pažeidimus skyrimo principai

1. Skirdamos sankcijas už pažeidimus Sąjungoje ir plačiai paplitusius pažeidimus kompetentingos institucijos, be kita ko, atsižvelgia į:

- (a) teritorinę pažeidimo aprėptį;
- (b) visą žalą arba galimą žalą vartotojams kitose valstybėse narėse;
- (c) pažeidimo pasikartojimą toje pačioje valstybėje narėje arba Sąjungoje.

2. Komisija gali priimti rekomendacijas dėl sankcijų už pažeidimus Sąjungoje ir plačiai paplitusius pažeidimus skyrimo ir dėl jų taikymo koordinavimo pagal IV skyrių.

VIII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

48 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda Komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

49 straipsnis

Pranešimai

Valstybės narės nedelsdamos pateikia Komisijai visus šio reglamento reguliuojamais klausimais, išskyrus individualius atvejus, jų priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatų arba susitarimų tekstus.

50 straipsnis

Vertinimas

[*Ne vėliau kaip iki 20xx m. xx mėn. xx d., ne vėliau kaip per septynerius metus nuo taikymo pradžios*] Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai šio reglamento taikymo ataskaitą.

Ataskaitoje turi būti pateiktas šio reglamento taikymo įvertinimas, įskaitant vartotojų interesų apsaugos teisės aktų pagal šį reglamentą veiksmingumo įvertinimą ir analizę, kurioje, be kita ko, būtų įvertinta, kaip keitėsi prekyautojų pastangos laikytis vartotojų interesų apsaugos teisės aktų pagrindinėse vartotojų rinkose, kuriose vykdoma tarptautinė prekyba.

51 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 2006/2004 priedo pakeitimai

Reglamento (ES) Nr. 2006/2004 priedas papildomas šiais punktais:

„18. 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/83/ES dėl vartotojų teisių [OL L 304, 2011 11 22, p. 64].

19. 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje 20 straipsnis (OL L 376, 2006 12 27, p. 36).

20. 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1371/2007 dėl geležinkelių keleivių teisių ir pareigų (OL L 315, 2007 12 3, p. 14).

21. 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2006 dėl neįgalių asmenų ir ribotos judėsenos asmenų teisių keliaujant oru (OL L 204, 2006 7 26, p. 1).

22. 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių 22–24 straipsniai (OL L 293, 2008 10 31, p. 3).

23. 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/17/EB dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto 10, 11, 13–18, 21–23 straipsniai, 10 skyrius ir I bei II priedai (OL L 60, 2014 2 28, p. 34).

24. 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/92/ES dėl mokesčių, susijusių su mokėjimo sąskaitomis, palyginamumo, mokėjimo sąskaitų perkėlimo ir galimybės naudotis būtiniausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis (OL L 257, 2014 8 28, p. 214).“

52 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 panaikinamas nuo [šio reglamento taikymo dienos].

53 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas taikomas nuo [praėjus vieneriems metams nuo jo įsigaliojimo].

Tačiau 51 straipsnis taikomas nuo [šio reglamento įsigaliojimo dienos].

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo pakeičiamas 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą, bendradarbiavimo (Reglamentas dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje)

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje⁷²

33 antraštinė dalis. Teisingumas ir vartotojų reikalai (33 04 skyrius): Vartotojų programa

1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone**

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone, kuri bus priimta įgyvendinus bandomąjį projektą ir (arba) atlikus parengiamuosius veiksmus**⁷³

☒ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **esamos priemonės galiojimo pratęsimu**

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **priemone, perorientuota į naują priemonę**

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. Komisijos daugiametis (-čiai) strateginis (-iai) tikslas (-ai), kurio (-ių) siekiama šiuo pasiūlymu (šia iniciatyva)

Bendrosios skaitmeninės rinkos strategija

1.4.2. Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ir atitinkama VGV / VGB veikla

... konkretus tikslas

Plėtoti modernias, efektyvias ir veiksmingas vykdymo užtikrinimo srities bendradarbiavimo priemones vartotojų apsaugos ir bendrosios skaitmeninės rinkos kūrimo klausimais.

⁷²

VGV – veikla grindžiamas valdymas, VGB – veikla grindžiamas biudžeto sudarymas.

⁷³

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 54 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

1.4.3. *Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis*

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

Vartotojams: naujame BVAS reglamente nustatytais sustiprintomis priemonėmis ir procedūromis bus veiksmingiau mažinama kolektyvinė vartotojų patiriama žala dėl plačiai paplitusių pažeidimų visoje ES.

Ekonominės veiklos vykdytojams: verslo sektoriui pasiūlymu nenustatomos jokios teisinės prievolės. Pagerinus mažmeninės prekybos rinkų reglamentavimo aplinką, įmonės, įskaitant MVI, nusprendusios prekiauti kitų valstybių rinkose, turėtų įgyti galimybę išvengti teisinės ekspertizės išlaidų ir galėtų labiau kliautis tuo, kad tose kitose šalyse, kuriose jos siekia prekiauti, tų pačių ES vartotojų teisės aktų vykdymas bus užtikrinamas taip pat kaip ir jų šalyje. Nuosekliau užtikrinant tarpvalstybinių teisės aktų vykdymą padidėtų sąžiningų, įstatymų besilaikančių prekyautojų konkurencingumas, pagerėtų konkurencija ir būtų užtikrinamos vienodos veiklos sąlygos bendrojoje rinkoje.

Teisėsaugos institucijoms: pasiūlyme bus aiškiau išdėstyta teisinė sistema, kuria remdamosi valdžios institucijos bendradarbiauja tarpvalstybiniu mastu. Komisija teiks optimalią paramą valstybėms narėms, užtikrinančioms teisės aktų vykdymą kovojant su ES mastu plačiai paplitusiais pažeidimais, ir bus išvengta nereikalingų lygiagrečių procesų. Galimybė kelis kartus naudoti įrodymus, vengti dubliavimo ir pasiekti didžiausią vykdymo užtikrinimo veiksmų nuoseklumą leis institucijoms sutaupyti lėšų. Vienas suderintas veiksmas pakeistų 28 nacionalinius veiksmus, o tai leistų sutaupyti nuo maždaug 44 proc. (jei suderinti veiksmai sėkmingi) iki 76 proc. (jei suderinti veiksmai nesėkmingi) grynųjų lėšų.

1.4.4. *Rezultatų ir poveikio rodikliai*

Nurodyti pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo stebėjimo rodiklius.

- Taisyklių nesilaikymo lygis.
- BVAS savitarpio pagalbos prašymų, kurių atveju nesilaikyta nustatytų privalomųjų terminų, skaičius.
- BVAS suderintų ir bendrų veiksmų skaičius.
- Suinteresuotųjų subjektų įspėjimų skaičius, įskaitant skirtus Komisijos informacijai.
- Nacionalinių vykdymo užtikrinimo planų parengimas kas dvejus metus.
- BVAS vykdymo užtikrinimo išteklių vertinimo kriterijų parengimas.

1.5. **Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas**

1.5.1. *Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai*

Bendrosios skaitmeninės rinkos sukūrimas yra vienas iš svarbiausių Europos Komisijos prioritetų siekiant išlaikyti ES ekonomikos augimą – savo parengtoje Bendrosios skaitmeninės rinkos strategijoje⁷⁴ ji nurodė, kad labai svarbu sudaryti visos Europos vartotojams ir įmonėms geresnes sąlygas įsigyti prekių ir paslaugų

⁷⁴

Komisijos komunikatas „Europos bendrosios skaitmeninės rinkos strategija“, COM (2015) 192 final, http://ec.europa.eu/priorities/digital-single-market/docs/dsm-communication_en.pdf

internetu. Ji įsipareigojo užtikrinti „spartesnę, lankstesnę ir nuoseklesnę vartotojų apsaugos taisyklių vykdymo užtikrinimą internetinės ir skaitmeninės prekybos srityje“ ir, visų pirma peržiūrėdama BVAS reglamentą, „išaiškinti ir išplėtoti vykdymo užtikrinimo institucijų įgaliojimus ir pagerinti jų taikomos rinkos priežiūros ir perspėjimo mechanizmų koordinavimą, kad pažeidimai būtų aptinkami sparčiau“.

1.5.2. *Papildoma ES dalyvavimo nauda*

Visos šiame pasiūlyme numatytos priemonės būtų taikomos tarpvalstybiniais atvejais arba susidūrus su plačiai paplitusiais pažeidimais, daromais keliose valstybėse narėse. Vien valstybių narių veiksmais Sąjungos vartotojų teisės tarpvalstybinių problemų išspręsti neįmanoma. Pačios valstybės narės negali užtikrinti veiksmingo bendradarbiavimo ir vykdymo užtikrinimo veiklos koordinavimo. Todėl, visų pirma tais atvejais, kurie yra svarbūs visai Sąjungai, Europos Komisija turi geriausias sąlygas atlikti koordinatorės vaidmenį atsižvelgiant į problemos rimtumą ir mastą, būtinybę koordinuoti įvairių institucijų veiksmus ir užtikrinti vartotojams ir prekyautojams nuoseklius rezultatus. Šiuo požiūriu Sąjungos lygmens veiksmai (palyginti su atskirų valstybių narių veiksmais) duotų akivaizdžios naudos, nes visiems šios srities subjektams būtų užtikrintas didesnis efektyvumas ir veiksmingumas.

1.5.3. *Panašios patirties išvados*

2012 m. Komisija užsakė BVAS reglamento vertinimą⁷⁵, ir jame padaryta išvada, kad BVAS reglamentas naudingas kompetentingoms institucijoms, vartotojams ir prekyautojams, o jo tikslai yra tinkami ir aktualūs. Jame taip pat nurodyta, kad šių tikslų nebuvo iki galo pasiekta ir kad nebuvo išnaudotas visas reglamento potencialas. Vertinimo ataskaitoje nustatyti dabartinės BVAS sistemos apribojimai, t. y. praktinės ir teisinės kliūtys veiksmingam kompetentingų institucijų bendradarbiavimui, dėl kurių mažėja reglamento efektyvumas ir veiksmingumas (pvz., nepakankami būtiniausi teisėsaugos institucijų įgaliojimai, nepakankamas dalijimasis rinkos informacija; ribotos priemonės kovai su plačiai paplitusiais pažeidimais).

1.5.4. *Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

Šis pasiūlymas yra viena iš iniciatyvų pagal Europos Komisijos bendrosios skaitmeninės rinkos strategiją. Šis pasiūlymas taip pat visiškai atitinka ir papildo esamas ES politikos priemones, įskaitant transporto sektorių. Jis papildo sektorinių priemonių, nurodytų BVAS reglamento priede, bendradarbiavimo nuostatas (dėl keitimosi informacija tarp institucijų).

⁷⁵

Vartotojų apsaugos reglamento išorės vertinimas, Vartotojų politikos vertinimo konsorciumo galutinė ataskaita, 2012 m. gruodžio 17 d.,
http://ec.europa.eu/consumers/enforcement/docs/cpc_regulation_inception_report_revised290212_en.pdf

1.6. Trukmė ir finansinis poveikis

☐ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė ribota**

- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD];
- ☐ Finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM.

X Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė neribota**

- įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,
- vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)⁷⁶

X **Tiesioginis valdymas**, vykdomas Komisijos

- X padalinių, įskaitant Sąjungos atstovybių darbuotojus;
- X vykdomųjų įstaigų.

X **Pasidalijamasis valdymas** kartu su valstybėmis narėmis.

Netiesioginis valdymas, biudžeto įgyvendinimo užduotis perduodant:

- ☐ trečiosioms šalims arba jų paskirtoms įstaigoms;
 - ☐ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
 - ☐ EIB arba Europos investicijų fondui;
 - ☐ įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 208 ir 209 straipsniuose;
 - ☐ viešosios teisės įstaigoms;
 - ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė, veikiančioms viešųjų paslaugų srityje, jeigu jos pateikia pakankamų finansinių garantijų;
 - ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamų finansinių garantijų;
 - ☐ asmenims, kuriems pavestas konkrečių BUSP veiksmų vykdymas pagal ES sutarties V antraštinę dalį ir kurie nurodyti atitinkamame pagrindiniame teisės akte.
- *Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.*

Pastabos

Siūlomo reglamento įgyvendinimas užtikrinamas centralizuotu tiesioginiu Komisijos valdymu. Pasiūlyto reglamento valdymas gali būti papildytas veiksmiais, kuriuose dalyvaus Vartotojų, sveikatos ir maisto programų vykdomoji įstaiga (toliau – SVRVA), kuriai pagal 2002 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003⁷⁷ gali būti patikėta įgyvendinti kai kuriuos Bendrijos veiksmų programos valdymo tikslus. Komisija pavedė SVRVA užduotį įgyvendinti 2014–2020 m. vartotojų programą⁷⁸, kuri yra teisinis pagrindas vykdyti viešuosius pirkimus ir skirti dotacijas bendradarbiaujant vykdymo užtikrinimo srityje.

⁷⁶ Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

⁷⁷ OL L 11, 2003 1 16, p. 1.

⁷⁸ OL L 84, 2014 3 20, p. 42.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

BVAS komitetas pagal naująjį reglamentą sukurs nuolatinę diskusijų platformą, kurioje bus aptariami naujojo reglamento įgyvendinimo klausimai.

Pasiūlyme numatyta, kad Komisija turėtų įvertinti naujojo reglamento veiksmingumą ir ne vėliau kaip per 7 metus nuo jo taikymo pradžios pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema

2.2.1. Nustatyta rizika

Grėsmių nenustatyta.

2.2.2. Informacija apie įdiegtą vidaus kontrolės sistemą

Netaikoma.

2.2.3. Numatomo klaidos rizikos laipsnio kontrolės ir vertinimo sąnaudų ir naudos apskaičiavimas

Netaikoma.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones.

Reglamento Nr. 254/2014 dėl daugiamečių vartotojų 2014–2020 m. programos 14 straipsnyje nustatytos priemonės, kuriomis užtikrinama Sąjungos finansinių interesų apsauga: pvz., sprendimuose, susitarimuose ir sutartyse, priimamuose ar sudaromuose įgyvendinant vartotojų programą, Komisijai, Audito Rūmams ir OLAF bus aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti auditą, patikrinimus vietoje ir inspektavimą. Be to, konkurso pasiūlymų ir paraiškų vertinimo etapu pasiūlymų pateikėjai ir konkurso dalyviai tikrinami pagal paskelbtus atmetimo kriterijus, remiantis deklaracijomis ir išankstinio perspėjimo sistema (angl. EWS). Be to, visiems darbuotojams, susijusiems su sutarčių valdymu, taip pat auditoriams ir tikrintojams, vietoje tikrinantiems naudos gavėjų deklaracijas, bus reguliariai rengiami kovos su sukčiavimu ir pažeidimų nustatymo mokymai.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris 33 04 skyrius Išlaidų kategorija: Vartotojų programa	DA / NDA79	ELPA šalių80	šalių kandidačių81	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
Nr. 3 Saugumas ir pilietybė	33 04 2014–2020 m. Vartotojų programa	DIF	TAIP	NE	NE	NE

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės: **Neprašoma sukurti naujų biudžeto eilučių**

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
		DA / NDA	ELPA šalių	šalių kandidačių	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą

79 DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

80 ELPA: Europos laisvosios prekybos asociacija.

81 Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių šalių kandidačių.

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

[Šią dalį pildyti naudojant [administracinio pobūdžio biudžeto duomenų apskaičiavimo lentelę](#) (antrąją šios finansinės pažymos priedo dokumentą), ir įkelti į DECIDE tarnybų tarpusavio konsultacijoms.]

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	3	Saugumas ir pilietybė
--	----------	------------------------------

TEISINGUMO IR VARTOTOJŲ REIKALŲ GD			N metai ⁸² 2018 m .	N+1 metai 2019 m .	N+2 metai 2020 m .	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			IŠ VISO
• Veiklos asignavimai									
Biudžeto eilutės numeris 33 04 01	Įsipareigojimai	(1)	0	0	0				0
	Mokėjimai	(2)	0	0	0				0
Biudžeto eilutės numeris	Įsipareigojimai	1a)							
	Mokėjimai	2 a)							
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių programų rinkinio lėšų ⁸³									
Biudžeto eilutės numeris 33 01 04 03		(3)							

⁸² N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

⁸³ Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

IŠ VISO asignavimų TEISINGUMO IR VARTOTOJŲ REIKALŲ GD Naujų asignavimų BVAS veiksmams nereikia, jie jau numatyti 2014–2020 m. vartotojų programoje	Įsipareigojimai	=1+1a +3	0	0	0					0
	Mokėjimai	=2+2a +3	0	0	0					0

• IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	(4)								
	Mokėjimai	(5)								
• IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų rinkinio lėšų		(6)								
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 3 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	Įsipareigojimai	=4+ 6								
	Mokėjimai	=5+ 6								

Jei pasiūlymas (iniciatyva) daro poveikį kelioms išlaidų kategorijoms:

• IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	(4)								
	Mokėjimai	(5)								
• IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų rinkinio lėšų		(6)								
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 1–4 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS (Orientacinė suma)	Įsipareigojimai	=4+ 6								
	Mokėjimai	=5+ 6								

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	5	„Administracinės išlaidos“
--	----------	----------------------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		N metai 2018 m .	N+1 metai 2019 m .	N+2 metai 2020 m .			Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)	IŠ VISO
TEISINGUMO IR VARTOTOJŲ REIKALŲ GD								
• Žmogiškieji ištekliai		0,268	0,268	0,268				0,804
• Kitos administracinės išlaidos								
IŠ VISO TEISINGUMO IR VARTOTOJŲ REIKALŲ GD Nereikia naujų asignavimų, nes darbas bus atliekamas reorganizavus esamus pajėgumus	Asignavimai	0,268	0,268	0,268				0,804

IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	0,268	0,268	0,268				0,804
--	--	-------	-------	-------	--	--	--	--------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		N meta ⁸⁴ 2018 m	N+1 metai 2019 m	N+2 metai 2020 m		Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)	IŠ VISO
--	--	-----------------------------------	------------------------	------------------------	--	--	---------

⁸⁴ N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–5 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS		.	.	.					
	Įsipareigojimai								
	Mokėjimai								

3.2.2. Numatomas poveikis veiklos asignavimams

- X Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir rezultatus			N		N+1		N+2		N+3		Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)						IŠ VISO	
	REZULTATAI																	
	Rūšis 85	Viduti nės sąnau dos	Skaičius	Sąnau dos	Skaičius	Sąnau dos	Skaičius	Sąnau dos	Skaičius	Sąnau dos	Skaičius	Sąna udos	Skaičius	Sąnau dos	Skaičius	Sąnau dos	Bendr as skaiči us	Iš viso sąnaudų
1 KONKRETUS TIKSLAS ⁸⁶																		
- Rezultatas																		
- Rezultatas																		
- Rezultatas																		
1 konkretaus tikslo tarpinė suma																		
2 KONKRETUS TIKSLAS																		
- Rezultatas																		
2 konkretaus tikslo tarpinė suma																		
IŠ VISO SĄNAUDŲ																		

⁸⁵ Rezultatai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

⁸⁶ Kaip apibūdinta 1.4.2 skirsnyje „Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ...“.

3.2.3. Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams

3.2.3.1. Santrauka

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	N metai ⁸⁷ 2018 m.	N+1 metai 2019 m.	N+2 metai 2020 m.		Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)	IŠ VISO
--	----------------------------------	----------------------	----------------------	--	---	---------

Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	0,268	0,268	0,268					0,804
Kitos administracinės išlaidos								
Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	0,268	0,268	0,268					0,804

Neįtraukta į daugiamečių finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ⁸⁸								
Žmogiškieji ištekliai								
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos								
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiamečių finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ								

IŠ VISO	0,268	0,268	0,268					0,804
----------------	--------------	--------------	--------------	--	--	--	--	--------------

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų priemonei valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

⁸⁷

N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

⁸⁸

Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

3.2.3.2. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

	N metai 2018 m.	N+1 metai 2019 m.	N+2 metai 2020 m.		Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
33 04 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)	2 VDDE	2 VDDE	2 VDDE		Nuolatinės, tačiau šie ištekliai bus perimti iš esamų Teisingumo GD etatų		
XX 01 01 02 (Delegacijos)							
XX 01 05 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
10 01 05 01 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
• Išorės darbuotojai (etatų vienetais)⁸⁹							
XX 01 02 01 (CA, SNE, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)							
XX 01 02 02 (CA, LA, SNE, INT ir JED delegacijose)							
XX 01 04 yy⁹⁰	– būstinėje						
	– delegacijose						
XX 01 05 02 (CA, SNE, INT – netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
10 01 05 02 (CA, INT, SNE – tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)							
IŠ VISO							

XX yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonėi valdyti ir (arba) persikirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Reikalingi ištekliai nurodyti neatsižvelgiant į užduotis, kurias atliks vykdomoji agentūra. Dėl pasiūlymo nebus didinami vykdomajai agentūrai jau paskirti ištekliai.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	Administratoriai: • užtikrina tinkamą ES politikos priemonių ES vartotojų teisės vykdymo užtikrinimo srityje įgyvendinimą ir taikymą, stebi šį procesą ir teikia ataskaitas, • seka vykdymo užtikrinimo politikos raidą ir valstybių narių keitimąsi informacija, • dalyvauja ir atstovauja Komisijai komitologijos susirinkimuose, • nustato tolesnių iniciatyvų pagal BVAS reglamentą poreikį, jas parengia ir
--------------------------------------	--

⁸⁹ CA – sutartininkas („Contract Staff“); LA – vietinis darbuotojas („Local Staff“); SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“); INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („agency staff“); JED – jaunesnysis delegacijos ekspertas („Junior Expert in Delegations“).

⁹⁰ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

	dalyvauja jas vykdant, visų pirma siekiant užtikrinti nacionalinių teisėsaugos institucijų vykdymo užtikrinimo veiksmų koordinavimą. Asistentai: • užtikrina administracinę komitologijos komiteto veiklos paramą, • atlieka įvairias tarpininkavimo su vidaus ir išorės korespondentais bei suinteresuotosiomis šalimis užduotis, susijusias su vykdymo užtikrinimu, • teikia administracinę paramą naudojantis IT priemone, skirta BVAS bendradarbiavimui, • padeda rengti, valdyti ir stebėti kvietimus teikti paraiškas ir sutarčių įvykdymą.
Išorės darbuotojai	

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

- X Pasiūlymas (iniciatyva) atitinka dabartinę daugiametę finansinę programą.
- ☐ Atsižvelgiant į pasiūlymą (iniciatyvą), reikės pakeisti daugiametės finansinės programos atitinkamos išlaidų kategorijos programavimą.

Paaiškinti, kaip reikia pakeisti programavimą, ir nurodyti atitinkamas biudžeto eilutes bei sumas.

- ☐ Įgyvendinant pasiūlymą (iniciatyvą) būtina taikyti lankstumo priemonę arba patikslinti daugiametę finansinę programą.

Paaiškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes ir sumas.

3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai

X Pasiūlyme (iniciatyvoje) nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo.

- Pasiūlyme (iniciatyvoje) numatytas bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	N metai	N+1 metai	N+2 metai	N+3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų								

3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

- X Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio įplaukoms.
- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - ☐ nuosaviems ištekliams
 - ☐ įvairioms įplaukoms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto įplaukų eilutė	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ¹					
		N metai	N+1 metai	N+2 metai	N+3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)	
... straipsnis							

Įvairių asignuotųjų įplaukų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-ioms) daromas poveikis.

--

Nurodyti poveikio įplaukoms apskaičiavimo metodą.

--

¹ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 25 % surinkimo sąnaudų.